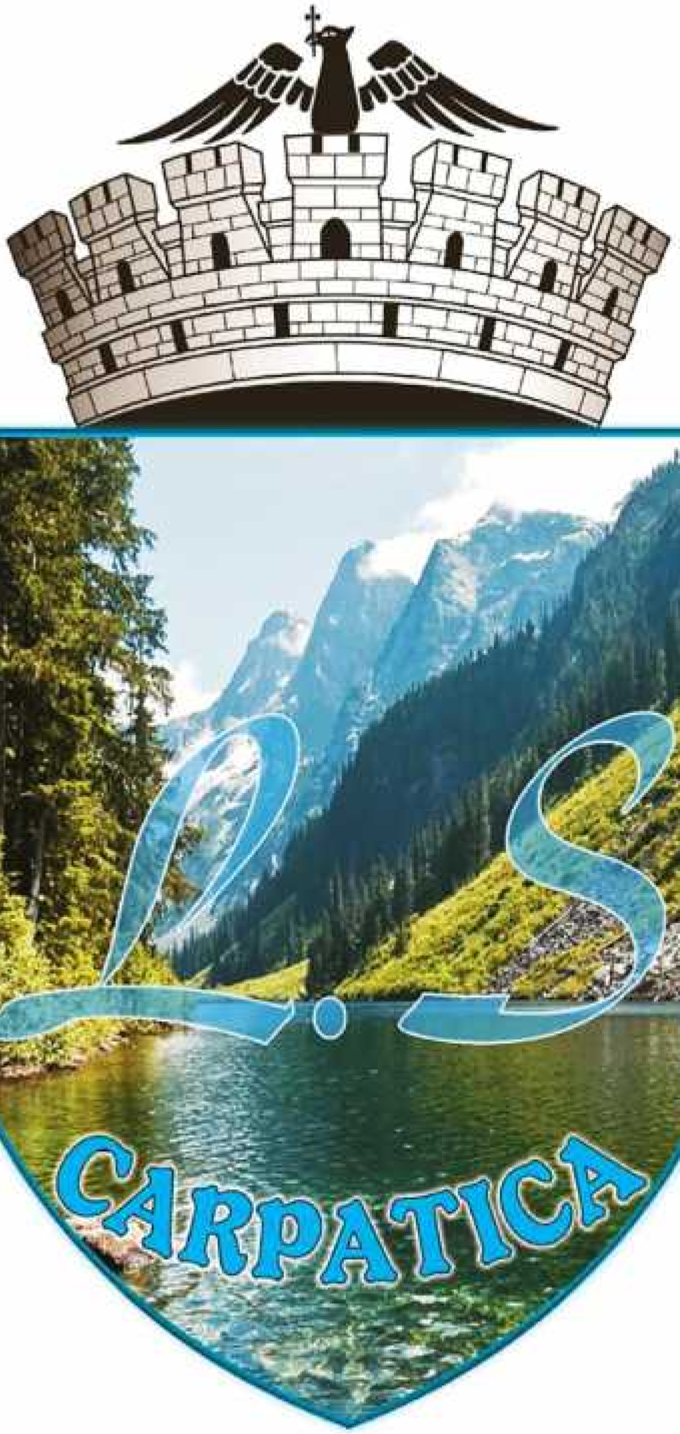
18 / 2016



REVISTĂ LITERAR-ARTISTICĂ A LIGII SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA ȘI DE EXPRESIE ROMÂNĂ DE PRETUTINDENI

Filiala Argeș

Preşedinte; director şi fondator de revistă,
Vasile Dorin Ghilencea

6,5 lei

Carpatica – revistă literar-artistică, trimestrială,
editată de **Filiala Argeş a Ligii Scriitorilor Români şi de Expresie Română de Pretutindeni**
şi **Centrul Cultural Piteşti**, sub egida căruia apare.

Anul V - Nr. 2 (18) 2016 **ISSN 2285-1534**

CENTRUL CULTURAL PITESTI

Numărul de faţă al revistei a fost tipărit cu sprijinul financiar primit de la **Primăria Municipiului Piteşti**, prin intermediul **Centrului Cultural** al Municipiului Piteşti.

Revista poate fi citită şi pe site-ul Centrului Cultural Piteşti, unde pot fi văzute şi înregistrările filmate ale Cenaclurilor lunare.

Pentru corespondenţă:
carpatica.lsarges@yahoo.fr

Blogul filialei Argeş a Ligii:
http\\ ligascriitorilordinarges.wordpress.com

Tiparul executat la ARGEŞUL S.A.

2 martie, Centrul Cultural Piteşti



Cu ocazia vernisajului expoziţiei de pictură pe sticlă şi metaloplastie, cu titlul "Constantin Samoilă – 78", artistul plastic a donat Primăriei Piteştiului o icoană reprezentându-i pe Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena, protectorii municipiului Piteşti.

Spiritul de echipă



Trebuie să o spun de la început: în clipa în care am auzit pentru prima dată sintagma “spirit de echipă”, şi asta se întâmpla cu mult, mult timp în urmă, am fost fascinat. M-a subjugat, provocându-mă să-i înţeleg exact sensul. Şi, de-a lungul timpului, cred că nu am ratat nicio ocazie care îmi putea lămuri aspectul. Am desprins un fapt cert şi indiscutabil: spiritul echipei este generat de liderul acesteia. Cu cât este mai priceput şi mai abil în a-şi motiva colaboratorii, cu atât va avea mai mult succes. Dar, cu o condiţie *sine qua non*: atât el, cât şi fiecare membru al acesteia trebuie să dea dovadă de un altruism desăvârşit, total. Mai exact, să pună interesul grupului mai presus de al său personal. Ceea ce în multe cazuri este greu, sau chiar imposibil de realizat.

Nu am să mai continui cu “teoria”, ci am să apelez la două exemple, zic eu edificatoare. Unul foarte vechi, auzit demult, pe când presa se rezuma la câteva titluri, pe care nu le lăsa noua “morală” să publice aşa ceva. Cât despre *social-media*, aceasta nu exista nici în visele cele mai îndrăzneţe ale omenirii.

Primul, cel foarte vechi, se referă la o “echipă” al cărei proprietar, de acum bătrân, era un fost sportiv cu o carieră controversată şi lipsită de glorie, care pretindea că reuşise să “prindă” o dată “naţionala”, şi atunci doar circa trei minute. În realitate, nici nu figurează în istoria acesteia! Un infatuat, o minte tulbure. N-am să dau nume şi nici despre ce sport e vorba, pentru că e un exemplu valabil în multe cazuri. Ei bine, ajuns la vârsta a treia, acesta a căutat să rămână implicat în activitatea ce-o desfăşurase o viată, creându-şi propria formaţie. Alcătuită din sportivi trecuţi şi ei de vârsta marii performanţe, dar capabili să mai arate câte ceva publicului. Pe ansamblu, echipa putea fi considerată satisfăcătoare, numai că patronul, mic şmecheraş, versatil din fire, în loc să creeze o unitate bazată pe comunicare şi încredere reciprocă, pune conducător de joc pe finul său. Unul şi mai în vârstă decât ceilalţi colegi. Asta nu ar fi fost nimic, dar respectivul era şi plin de “fiţe”, cârcotaş, dar mai ales cu o mare înclinaţie spre crearea unei bisericuţe, clădite în jurul său din câţiva apropiaţi. Aşa că, totul a mers prost de la bun început. Iar publicul acestora devenea pe zi ce trecea tot mai puţin numeros. Până la dispariţie. Nici liga în care evoluau nu era una prea atrăgătoare. Dar patronul era mulţumit cu câştigurile meschine obţinute din diversele aranjamente. Firesc, întrucât nu avea autoritatea morală necesară pentru a pretinde ceva formaţiei. Mai mult, era total manipulat de fin.

În mod cu totul surprinzător, într-o bună zi, acesta, naşul, se hotărăşte să aducă un antrenor la echipă. Şi o face orientându-se la... un străin! Cum îl convinsese nu interesează. Acesta a reuşit să imprime suflul de care avea nevoie gruparea. I-a creat un nou stil, în care, evident, finul ajunsese să fie tratat altfel de cum era obişnuit până atunci. Un timp, s-a adaptat noului *trend*, iar echipa a devenit de nerecunoscut. Spectacolul şi rezultatele au început să apară, iar publicul umplea arenele în care aceasta evolua.

Armonia nu avea să dureze prea mult. Finul, care acum nu mai făcea ce vrea el, reîncepu cu fiţele. Ameninţă că pleacă la altă formaţie, mai bună. O absurditate, fiindcă la vârsta pe care o etala, şi valoarea care nu era deloc de prim-rang, nu avea cum să fie acceptat de alte grupări, presupuse superioare. Şi nu a fost singurul. Un alt membru al găştii sale chiar a plecat, dar nu l-a primit nimeni. Ca să nu mai zic de faptul că vreo doi, tot dintre “enoriaşi”, plăteau să apară în publicaţiile de specialitate, cu imagini umflate ale valorii lor! Antrenorul i-a luat în seamă şi i-a lăsat pe afară. Lucrurile mergeau chiar mai bine fără ei. Dar, aşa ceva nu avea cum să-i placă patronului, care a însistat să-l reimpună pe fin. Lipsa caracterului îşi spunea cuvântul. Şi cum interesul personal devansa pe cel al grupului, nici că mai putea fi vorba de spirit de echipă. Şi lucrurile au început din nou să meargă rău. De data aceasta fără putinţă de salvare. Este şi motivul pentru care “gaşca” nici nu a rămas în istorie, ci doar în folclor.

Şi acum, celălălt exemplu, situat la polul opus celui de mai înainte, citit recent pe net: *Gâştele sălbatice zboară în stoluri în forma de V. Gâsca din vârful V-ului deschide o breşă în aer care face ca stolul să se deplaseze cu 70% mai repede decât dacă fiecare gâscă ar zbura separat. Când gâsca din fruntea stolului oboseşte, se retrage în formaţie şi o alta îi ia locul. Se pare că gâştele din cârd scot sunete ca să o încurajeze pe cea din faţă să menţină viteza. Iar dacă una dintre ele se îmbolnăveşte sau e rănită, două gâşte rămân cu ea până se face bine sau moare, după care îşi continuă drumul cu un alt stol.* Fără comentarii.

La final, se impune o precizare: termenul de “echipă” nu trebuie interpretat doar prin cel de formaţie sportivă. Echipă este oricare grupare sau asociere de indivizi care au acelaşi scop. Şi, neapărat, un spirit. Altfel, sunt zero!

Nicolae Cosmescu

Al. Florin Ţene

Preşedintele internaţional al Ligii Scriitorilor Români
Membru corespondent al Academiei Americano-Română



ÎN LITEARATURA ROMÂNĂ AU ÎNVINS SCRIITORII CANONIZAŢI DE REGIMUL COMUNIST

(În bătălia recanonizării au învins activiştii din sistemul propagandei PCR)

Imediat după evenimentele din decembrie, potrivit unei dialectici în relaţia valoare-autoritate, deviate de la traseul indicat de propaganda PCR, la o dezbatere, mai degrabă o bătălie a recanonizării. Operaţia de re(canonizare) nu înseamnă în spaţiul literaturii altceva decât selectarea, ierarhizarea şi consacrarea scriitorilor, mai precis pătrunderea şi supravieţuirea valorilor în memoria colectivă, cu toate avantajele sociale, chiar politice, materiale, care decurg de aici. Acest fenomen a fost teoretizat în cartea lui Harold Bloom, intitulată „The Western Canon", folosită ca armă a discriminării inverse, de rasă, de sex, de etnie, astfel că acest proces de canonizare este manipulat în scopuri extraextetice.

În ţara noastră, după 1989, s-au constituit, de la început, două grupări ce şi-au disputat notorietatea în faţa unui public dezorientat. Elitiştii s-au declarat minoritari, în timp ce oportunişti „apolitici", care fuseseră activiştii culturali ai regimului criminal comunist, s-au regrupat în jurul unor portdrapele aparţinând generaţiei 1960-1980, obedienţi faţă de Puterea comunistă, care în prezent fac jocurile celor proveniţi din FSN, interesaţi să păstreze ierarhiile prestabilite de regimul comunist, şi acum menţinuţi în falsele ierarhii în „istoriile" de doi bani semnate de N. Manolescu şi Alex Ştefănescu.

Pe cele două grupări le uneşte sindromul minoratului, datorită faptului că sunt conştienţi că au scris cărţi care nu au fost bune nici pentru prezent, dar ce să mai vorbim de viitor? Toţi scriitorii veniţi din structurile regimului comunist s-au sprijinit unii pe alţii, fiindu-le teamă şi azi de fenomenul jocului de domino. E de-ajuns să cadă o carte şi se năruie totul. Ei niciodată nu au scris cărţi bune. Vina lui Manolescu şi Ştefănescu este că au menţinut în lista lor ierarhică lucrări şi autori ce au promovat realismul socialist, promovând astfel nonvaloarea şi chiar pornografia.

Datorită acestor doi critici, şi a altora, cititorul a fost împins să rămână captiv unor mituri create în jurul lui D. R. Popescu, A. Buzura, celor proveniţi din generaţia echinoxistă, optzecistă, cum este Ion Mureşan, colaborator al Securităţii comuniste etc, chiar a mitului „Micul Paris", expresie dâmboviţeană a reprezentării bovarice şi, simultan, a resemnării singulare. Puţinele înfăptuiri având atributele monumentalităţii sunt supuse, periodic, acţiunilor demolatoare (Vezi opera lui Eminescu sau Istoria lui Călinescu), cea din urmă devine, într-o astfel de împrejurare, o construcţie utopică, inadecvată literaturii noastre, născută ca supracompensare a unui complex de inferioritate al miticilor Manolescu şi Ştefănescu.

Atunci când se discută despre Eminescu, imediat se inflamează spiritele hrănite la şcoala etnicismului europenist, perorând că „Poetul nu avea dinţi în gură" (Sabin Gherman), că a plagiat, că era antisemit etc, etc... Datorită acestor manipulatori de conştiinţă, unica enciclopedie, la nivel mondial, cum este cea dedicată ideii de literatură, semnată de Adrian Marino, este marginalizată şi privită ca o ciudăţenie, deşi reprezintă singura formă reală de dialog cultural cu lumea.

Trăim într-n stat mic, în ţărişoara lui Trahanache, într-o cultură mică, ne spun Pleşu şi Patapievici, cu o remuneraţie tot mică, după buget, datorită faptului că au furat tot cei ce strigau „Nu ne vindem ţara!", cum spune un ilustru personaj. Aşadar, să fim cuminţi, să poată fura în continuare cei ce au pus mâna pe ciolan, inclusiv ciolanul ierarhiei „valorice". Pentru a se înfrupta din banul public şi din premiile primite, date între ei prin rotaţie.

Totuşi, trebuie să remarc în acest sens, citându-l pe Titu Maiorescu, marele critic, avertizând în legătură cu primejdia minoratului încă de la 1867: *„Când se află*

diminutive în fiecare strofă, şi la fiecare ocaziune, când gura este mică, piciorul mic, Maria mică, Ioniţă mic, garoafa mică, atunci e mic şi poetul, mică şi literatura şi toate se află în decadenţă...”. Până la ratare nu mai este decât un pas. Pentru că ratarea destinului istoric, cum spunea Cioran: *„se exprimă în satisfacerea cu un rol mediocru cu o respiraţie lipsită de amploare şi un ritm lent”*.

Pe parcurs, în anii ce au urmat evenimentelor din 1989, au început luptele şi combinaţiile recanonizării în plan literar. Orgoliile s-au aprins la maximum, interesele au căpătat contururi precise, stimulate de economia de piaţă, starea de beligeranţă s-a extins la nivelul tuturor aşa-numitelor „generaţii”, fenomen inventat de Laurenţiu Ulici. În special nouăzecişti într-adevăr ca nou-veniţi, se agită cu mai multă ardoare într-un conflict dirijat strategic din centrele universitare, cum ar fi Bucureşti, Cluj, Timişoara şi Iaşi.

Unul îl reprezintă diaspora, fiind de înţeles dorinţa celor eliminaţi (de aparatul de propagandă p.c.r., din care făceau parte mastodonţii promovaţi de Manolescu şi Ştefănescu în istoriile lor), decenii la rând, din corpul viu al culturii române, de a reveni şi de a-şi revendica un loc. Dar, în „armonie“ cu specificul neaoş al dezbinării (bahluiene, someşene, alutare etc.), viaţa literară este percepută ca parte-pris-uri, prin lentilele deformatoare ale mass-media care confundă voit Budapesta cu Bucureştiul, capodopera cu telenovela, aberaţiile şi pornografia poeziilor lui Mihai Gălăţanu şi I. Mureşan şi poezia bună, izbânzile spiritului cu subcultura de cartier, valoarea cu succesul, autoritatea cu intoleranţa! (Vezi răutatea din cronicile lui Alex. Ştefănescu!). Vajnicii apărători ai demnităţii intelectuale se simt frustraţi, părându-li-se că sunt lipsiţi de un drept pe care şi l-au arogat în exclusivitate o bună perioadă: libertatea de opţiune.

Alt centru de coordonare a bătăliei recanonizării se află în mediile universitare, cum ar fi Bucureşti, Braşov, Cluj-Napoca, Timişoara, care influenţează jocul la bursa valorilor, fără valoare, acaparând presa, televiziunea, editurile, şcoala, prin programe şi manuale alternative, construite pe criterii de eficienţă financiară, şi încercând să impună nulităţile generaţiei 1980, snobi, intoleranţi, fără operă, şi care au făcut jocul regimului comunist-criminal.

Fiinţe năzuroase, posomorâte, cu aer fals academic şi irascibile se reped asupra conştiinţelor culturii româneşti, atacându-le într-un mod stupid şi nedemn. Revărsarea de vorbe sufocate, indignarea mimată nimicesc un adversar inexistent şi închipuit, pentru că judecata dreaptă aparţine doar timpului. Sunt nişte credincioşi fără religie, stareţi răi şi clevetitori la mitocul fraţilor refuzaţi de istorie.

În lipsa autorităţilor autentice şi a criteriilor de competenţă, este cert, competiţia valorilor a fost înlocuită de luptele subterane pentru succesorat canonic. Domnilor Manolescu, Ştefănescu şi ceilaţi „corifei” ai criticii româneşti, sunteţi în eroare! Doar timpul va impune valorile şi nu subiectivismul dumneavoastră, al unora şi altora!

senatorii de drept

POPAS ÎN MEMORIE

(*continuare din numărul trecut*)

Mihail Ghițescu



- Nu, nu, continuă în general, “nu prea dai cu oiştea-n gard”, sunt cunoscute şi e bine că voi tinerii le înţelegeţi. De fapt, nici eu nu sunt bătrân, şi ca urmare, le înţeleg perfect. La timpul meu, împreună cu cei de seama mea, nu scăpam nicio ocazie, şi participam cu frenezie la aceste tradiţionale şi încântătoare obiceiuri. În afară de faptul că înainte cu mai multe zile ne pregăteam meticulos, satisfacţiile n-ar fi fost pe măsură fără zăpadă. Ori, în acel an, înainte de Crăciun a nins şi viscolit, iar stratul de zăpadă în multe locuri era destul de consistent. Astfel că pe drumuri te puteai deplasa numai pe jos, înaintând uneori până la brâu prin omăt sau cu sania trasă de cai sau de boi. Acum, când mi-aduc aminte, mi se pare că peisajul a fost mirific şi chiar încântător, irepetabil şi pe care nu-l voi putea uita niciodată. Într-un asemenea decor n-aveai să stai în afara manifestărilor tradiţionale, care induceau în sufletele oamenilor sentimente de înaltă trăire umană, precum cinstea, demnitatea, solidaritatea, mândria de cetăţean liber, duioşia, armonia, prietenia dezinteresată etc., etc...

În sărbătorile de iarnă din anii următori eu n-am mai fost prezent în acest oraş, dar cred că nu se puteau schimba multe. După cum ştiţi şi dumneavoastră, în afară de micile formaţii de colindători, existau şi două mai pretenţioase precum “Corul mixt” al oraşului alcătuit din tineri, îndeosebi elevi şi studenţi, condus de un profesor de muzică, din care făceam şi eu parte, şi corul bărbătesc în care activau seminarişti cu precădere din ultimele clase. Între aceste formaţii care se evitau nu exista rivalitate, concurenţă în sensul evaluării artistice, adică a preferinţelor audierii muzicii corale, de către cei colindaţi. Acum, după câţiva ani, judecând la rece, mi se pare că Sărbătoarea “Crăciunului” este deosebită datorită celui mai fantastic eveniment, “Naşterea Domnului”, şi parcă în fiecare an o undă “Divină” survolează din ceruri, pătrunde în întreaga suflare umană producând o schimbare inexplicabilă, a gândirii şi comportamentului fiinţelor raţionale. Oamenii par mai receptivi, mai deschişi, mai prietenoşi, mai generoşi, mai luminoşi, mai toleranţi, într-un cuvânt, mai omenoşi. Aşa se explică faptul că în seara când se umblă cu colindul şi porţile caselor care în zilele obişnuite sunt ferecate şi de nepătruns, sunt larg deschise, câinii sunt închişi, astfel că toate grupurile de colindători îşi desfăşoară programul de colinde în siguranţă. Conform tradiţiei, prima aşezare de unde începeam colindul cu corul în care activam şi eu era “Palatul Episcopal”, unde eram aşteptaţi prin urmare de către dirijorul formaţiei corale a administraţiei Episcopale.

Cu câteva minute înainte de ora convenită (18) am sunat, şi ni s-a deschis uşa, iar un preot în sutană ne-a invitat să intrăm, conducându-ne în sala de colocvii, unde aşezaţi pe scaune ne aşteptau mai multe persoane din serviciul instituţiei. Ne-am aşezat în faţă la locul indicat şi după câteva minute de aşteptare, Episcopul a intrat în sală, aşezându-se în fotoliul care-i era destinat. La semnalul preotului care dirija festivitatea, dirijorul corului, care de altfel era cunoscut, a dat tonul şi am început recitalul interpretând în primul rând cântece religioase precum: “Pre stăpânul şi arhiereul nostru, Mântuieşte, Doamne, Poporul Tău..., şi “Noapte Sfântă”, după care au urmat clasicele colinde româneşti ultraconoscute. Asistenţa ne-a primit cu aplauze şi bisuri.

La sârşitul concertului de colinde, Episcopul, satisfăcut de prestaţia noastră, ne-a vorbit cu multă căldură, sfătuindu-ne să păstrăm nealterată substanţa logosului popular care ne diferenţiază de alte naţii, ne-a binecuvântat, urându-ne o seară cât mai luminoasă, vestind prin cântece marea bucurie a “Naşterii Domnului”.

Amintindu-mi prologul religios plin de patos susţinut de “Înalt Prea Sfiinţa Sa Episcopul”, acum judecând la rece nu-mi dau seama dacă ne-a indus o stare de autosugestie de factură mistică, deoarece parcă un flux de “energie pozitivă” ne-a mobilizat entuziasmându-ne, simţindu-ne mai siguri pe noi, mai puternici, mai hotărâţi să înfruntăm gerul şi rigorile iernii, vestind la fiecare casă, prin cântecele de “Marea Sărbătoare a Crăciunului”. Frigul aspru şi omătul până la genunchi n-au constituit o piedică pentru cei 21 de colindători, dintre care numai doi au fost nevoiţi să abandoneze, un băiat şi o fată din motive uşor de înteles. Sunt evenimente pe care le trăieşti o singură dată în viaţă, dar pe care nu le poţi uita niciodată. De fapt noi ca fiinţe raţionale curgem implacabil odată cu timpul care nu se mai întoarce, însemnând că cei de azi nu mai pot fi cei de ieri. În cazul în care vitregiile istorice îţi blochează dreptul de a te bucura liber de cei mai frumoşi ani ai vieţii, recte acum războiul acesta este catalogat ca făcând parte dintr-o generaţie de sacrificiu, fără tinereţe.

În seara aceea am colindat până la miezul nopţii, şi deşi eram în primul an de război, lumea mi s-a părut mai generoasă, mai dornică de a întâmpina Crăciunul cu speranţa că ţara se va reîntregi şi vor putea să se bucure de dreptul legitim la libertate şi prosperitate.

În cele peste 6 ore cât am străbătut oraşul de la un capăt la altul n-am simţit nici oboseala şi nici frigul care era destul de aspru. Conform tradiţiei, la despărţire, am convenit că a treia zi de Crăciun să ne întâlnim la Hanul Ivancea din nordul oraşului, pentru a sărbători evenimentul.

A treia zi, la locul stabilit, fraţii Nicolescu au venit conform promisiunii cu un bob robust la care era înhămat un roib negru cu clopoţei la gât. Câteva minute de pregătire şi aşteptare, timp în care s-au adunat 12 colindători, dintre care 7 băieţi şi 5 fete. Fără a mai zăbovi, am legat cele două sănii aduse de doi colindători de bobul la care era înhămat calul, ne-am suit toţi în ele şi la comanda “surugiului” Nelu Nicolaescu, cel care ţinea hăţurile, strigă tare, gata pornim, hai murgule şi acesta, cu trap moderat începu să alerge, târând prin alunecare cele trei sănii în care noi am început să cătăm îndreptându-ne spre hanul “Ivancea”. Era o zi friguroasă de iarnă, cu o limpezime a atmosferei, specifică unei zile geroase, ceea ce ne asigura o vizibilitate foarte bună la distanţă până-n zare. Bulevardul Basarabilor era liber, şi doar din când în când câte o sanie tractată de cai aluneca pe stratul de zăpadă bătătorit, transportând amatori de plimbare pe zăpadă îmbrăcaţi în paltoane cu blană la gât şi înfăşuraţi cu pături pe picioare. Drumul încărcat de o parte şi de alta de tei încărcaţi cu omăt părea un tunel creat de o mână nevăzută pentru a crea delicii celor care se încumetă să sfideze gerul şi să se bucure de deliciul alb şi pufos al zăpezii. În acest peisaj hibernal care pentru mine va rămâne totdeauna inedit în plimbarea cu trei săniuţe tractate de un cal, a clor 12 tineri prieteni, va rămâne de neuitat şi irepetabilă. După mai mult de o jumătate de oră am parcurs cei trei kilometri, ajungând cu toţi într-o excelentă dispoziţie la hanul “Ivancea”. Zi de sărbătoare, lume multă venită la han pentru distracţie, lăutari, dansuri de toate genurile, jocuri de popice etc. Fiul patronului, Onic Ianculescu, liceean şi coleg de generaţie cu mine, care ne invitase ca de obicei să petrecem a treia zi de Crăciun la hanul tatălui său

pregatise totul ca să ne simţim cât mai bine. Acum, la aproape patru ani de atunci, de câte ori îmi amintesc, am senzaţia că totul a fost doar un vis al tinereţii. Seara, la ora 20, când totul s-a incheiat, ne-am suit toţi în săniile cu care venisem şi am pornit fericiţi spre familiile noastre. Gălăgioşi, voioşi, într-o vervă sporită, deoarece vinul fiert consumat din belşug ne incita la veselie şi glume uneori nereverenţioase, acceptate chiar şi dorite de unele fete. În plimbarea noastră nocturnă, verva gălăgioasă era însoţită de clinchetul monoton al clopoţeilor de la gâtul calului care tracta prin alunecare pe drumul înzăpezit săniile în care noi îmbrăţişaţi doream ca drumul să fie cât mai lung. Sunt trăiri în viaţă care ai dori să se repete. Dar cum fiecare zi consumată devine istorie, şi ca urmare trăirile pot fi similare dar nu identice, deoarece oamenii se schimbă în fiecare clipă şi odată cu ei recepţia emoţiilor şi senzaţiilor specifice fiinţelor raţionale, şi ca urmare orice repetare devine banalitate.

Plimbarea de noapte cu săniuţa se apropia de final. La capătul bulevardului Basarabilor, convoiul de sănuiuţe fiind obligat să vireze la drepata, intrând în drumul spre casă, conducătorul care ţinea hăţurile n-a strunit mersul calului şi din cauza inerţiei prin schimbarea bruscă de direcţie, ultimele două săniuţe s-au răsturnat şi ca urmare pasagerii din ele au fost târâţi câţiva metri prin zăpadă, fără ca să fie cineva accidentat. Băieţii s-au ridicat singuri, iar fetele au fost ajutate de cei din prima sanie. Surpriza pentru toţi a fost că cea mai curtată fată, adică Tori, realizează că pierduse pantoful din piciorul stâng. După ce am ajutat-o să se ridice de jos şi am aşezat-o în prima sanie în spatele celui care ţinea hăţurile calului, aceasta mi-a spus:

- Mihai, fă ceva, mi-a îngheţat piciorul, te rog, vezi, poate mi-l găseşti.

Eu am scos fularul de la gât şi i-am înfăşurat piciorul, apoi pe urma săniilor încercând să găsesc pantoful pierdut. Căutarea a fost zadarnică. Probabil că fusese pierdut pe drum şi ea n-a sesizat acest lucru. Cu acest prilej, cele două sănii cuplate la bobul principal au fost dezlegate şi luându-ne rămas-bun de la prieteni, ne-am îndreptat fiecare spre casă, bineînţeles purtând-o pe Tori în braţe până la uşa casei.

- Auzisem şi eu despre acest neînsemnat incident şi l-am considerat un divertisment provocat intenţionat de voi şi că tu te-ai fi lăudat c-ai fi scris nişte versuri ironice. Poţi să mi le spui şi mie?

- Nu le mai ţin minte în întregime, dar am să caut caietul în care le-am notat şi data viitoare, când vă voi întâlni, am să vi le citesc. Discuţia din această seară cu Dumneavostră a fost relevantă pentru mine şi vă mulţumesc de ospitalitate. Seară plăcută!

(continuarea în numărul următor)

F U R A T D E V R A J A L U N I I

Ionel Dincă



Adunat de pe drumuri, – cum spune el, moş Niţă –, degajat, fără griji, stă omul în fotoliu, răsfoind un ziar; căutând ştiri, politică, probleme incitante. Alături, cuibărită-n recamier – Saftica, soaţa, migălind o dantelă.

E seară; început de toamnă; şi-afară, nori grei, bolovănoşi, se vânzolesc sus, în tării, pe boltă, dezvelind când şi când albul imaculat al lunii. E linişte şi, repetat, se aud foşnete prin ramuri, stârnite de vântul ce-şi încearcă parcă, prea din vreme, strunele pentru pustiul iernii.

Lumina arde viu; iar moşul, aşezând ochelarii, cată de sus în jos ştiri, aliniat cu aliniat, insistent, concentrat. Privindu-l, prezenţa-i îţi inspiră sete de nemurire, încredere în viaţă.

Mijlociu de statură, septuagenar aproape (trecut doar cu doi ani peste), robust, mustaţă cu vârfuri răsucite-n sus, rumen, tot timpul cu zâmbetu-n priviri, deschis, sprâncene şi păr des, de nea sclipind în soare, moşul – în ruptul capului – nu se vrea considerat bătrân. Cum, de altfel, nici Safta care, pe lângă anii moşului, păstrează încă gingăşia, tandreţea de demult.

Deodată, - zâmbind, clătinând des din cap - , moşul atinge comunicativ, iritat, umărul stâng al Saftei:

<<Spart magazin… pagubă – milioane!>> - murmură fugitiv, atent, mai mult meditând parcă.

Apoi – strângând din umeri:

"Şomeri, de! Ei cât să doarmă, Safto? Nu trebui' să lucreze?".

Şi iar:

<<P.D. şi P.N.L. cer la guvernare; ieşire din impas!>>

"Pe dracu'! – răbufneşte moş Niţă. Din mocirla asta?... Vorbe! Aiureli! N-au mai încercat ei?".

<<P.S.D. e hotărât, mai mult ca oricând, să…>>

"Hai că m-aţi mai dus odată; când v-am votat! Mai păcăliţi şi pe-alţii!"- ripostează scurt el.

<<Studentă medicină – sinucisă; sedusă şi abandonată!>>

- Îhî! E ceva! – aprecie sonor. Uite că mai sunt şi dintr-ăstea care ţin la orgoliu, la castitatea lor! Ca pe vremuri, Săftico! – se adresă soţiei. Hai că atunci erau fete-fete!... Păi nu-ţi spun, Safto!... Când auzeau de turci, că vin, că dau năvală, iau satele la rând, ştii cum se apărau?

- Se ascundeau prin poduri, grajduri, pivniţe…- intră în joc soţia.

Moşul pufni:

- Ce pivniţe? Ce poduri? Se aruncau în fântâni, Safto! Mai bine moarte, decât batjocorite! Ehe!... tinerele de atunci…!

- Hai, dragă, că nici astăzi nu-şi pun poalele-n cap; nu dau buzna la turci!

- Saftoo, eu n-am zis toate! Şi ce-mi spui tu de poale? Ce să mai pună-n cap, dacă fustiţa n-atinge două palme de la buric în jos? Şi-apoi, ce-mi tot spui tu de turci?... Pe ei! Bine le face! I-au pus pe toti la punct! Când opreşte vrun TIR., - să doarmă, să mănânce bietul conducător auto -, vreo trei-patru romănce d-alea mai iubăreţe sar asupra lui! O fi patriotism… răzbunare o fi… nu ştiu! Cert e că toate-l înconjoară, de parcă i-ar cere socoteală, despăgubiri morale sau materiale pentru răul pricinuit de bunii şi străbunii lui, cândva. Îl usucă! Îl zvântă! Îl storc ca pe-o lămâie de dolari! D-aia, când vin, spahiii trec ciuciuliţi; pun capul pe volan, să scape teferi! Dar ţi-ai găsit! De nu-i prinde pe-aici, prin Istanbul îi caută! Le invadează ţara! Se duc vijelioase, grupuri-grupuri, şi-apoi se-ntorc victorioase, blindate, grele de semilună, de aurul turcesc! Dar ce zic eu "turcesc"? Aurul nostru, Safto! Tributul de pe vremuri se întoarce acum în ţară! D-aia zic - Doamne, iartă-mă - c-o fi patriotism la bietele femei!

- Măi omule, tu prea vezi totu-n negru; e şi azi castitate; şi azi sunt multe fete care aşteaptă noaptea nunţii în albul imaculat al nevinovăţiei lor. Ele sunt crinii; sunt fala purităţii româneşti.

- Saftico, n-am zis că nu mai sunt şi d-astea cum zici tu; îngrijorarea mea e că numărul lor scade! Ele şi capra neagră! Statul ar trebui să ia măsuri din vreme, să şi le ocrotească.

Plictisită de atâta analiză, Safta i-o tăie scurt:

- Dragă, d-astea stăm noi în loc acum? De turci, de fete mari? Mai bine vezi ce mai vrea P.S.D.-ul; ăsta ne ia sau ne dă nouă pâinea! Lasă-i păcatelor de turci!

- Saftoo, nu cumva şi tu…?

- Ptiu! Om bătrân!... Mă, iadul te mănâncă, pârlitule, de nu-ţi pui pază gurii!

- Mmda, da !… - mormăi mofluz moşul, puţin dezactivat; apoi, închis în el, răsfoi mai departe ziarul.

*

De afară, foşnete insistente, uneori duşmănoase parcă, răzbunătoare, pătrundeau în tăcerea camerei, infiltrându-i moşului duium de amintiri. Răscolit, lăsă ziarul şi se apropie de geam; îşi puse palmele obloane ochilor şi privi lung afară. Pe boltă, cohorte lungi de nori aci se adunau, aci se fugăreau bezmetic, bulucindu-se să umbrească farmecul tulburător al lunii. O namilă de nor cărbune reuşi. Bun strateg, vântul se năpusti cu furie, spărgând granitul negricios. Norul se fărâmiţă în bulgări argintii.

Se luminase cerul. De sub argintul unui bulgăr cu pântec negricios, ieşi vâslind semeaţă luna plină.

Un oftat sugrumat, gemut se ridică în liniştea încăperii.

Safta dădu fuga spre geam; îşi urmărise moşul; îl cam ştia cu inima, şi melancolic, visător. Se apropie, îl prinde pe după umeri şi:

- Iar cu oftatul!... Iar visător! Unde-ţi mai zboară gândurile?

Furat de vraja lunii, moşul din nou oftează:

- E…Safto!... Lună plină!... Acuma se fac farmecele! Acu' se răscolesc iubirile; ies vrăjitoarele la lucru! Îngheaţă şi dezgheaţă apele! Dar ştii, stinge un pic lumina!

Curioasă, atentă, Safta se conformează: stinge-n grabă lumina şi i se alătură.

- Aşa!...- oftează îndelung moşul, ghicindu-i pe-ntuneric faţa şi alipindu-i-o de a lui. (Apoi… :) Săftico, pupu-ţi ochii şi gâtul şi tot ce pot să prind aşa prin întuneric. Măi fată, tu ştii că eu de ce te văd, d-aia mi-e dor de tine?

Safta se trase înapoi un pas.

- Mă, tu ai luat-o razna? Începi să-ţi pierzi din minţi? Nu vezi că eşti coclit, hodorogit?

- De unde, Safto? Parcă simt cum aleargă sângele prin mine! Uite-o cum sfârâie, cum bate inima: "Bâc-bâc! Bâc-bâc!". Ia pune şi tu mâna!

- Stai iacacui, măi omule, nu vezi ce vremuri sunt? Mai avem noi timp de astea? Şi-apoi e miercuri; în iad ajungi, pârlitule!

- Săftico, măi fătuco, pupa-ţi-aş tot ce ai mai scump tu, dar mie… nu ştiu cum… dar parcă mă aprind să merg puţin prin iad! Ada' să-ţi pup urechea!

- Ptiu! Doamne, iartă-mă! Ce-ţi veni, zăpăcitule, ce iad? Că chiar acolo ajungi! Şi-apoi, tu chiar nu vezi că eşti hodorogit?

Moşul se burzuluie brusc:

- "Hodorogit"? Ee-he, Săftico!... Eşti puţin informată! Habar n-ai tu cine ne tot ridică nouă noaptea plapuma când dormi, şi te trezeşti de-mi spui că nu ştii ce e de îţi tot vine aşa… un frig pe la spinare!... Ce, ai uitat?

Constantin Păun



AICI NU SE INTRĂ

Aici nu se intră,
E un blestem al rădăcinilor
Care s-au unit în pământ!
Cine calcă pata de cerneală
Se înroşeşte din cauza globulelor
Care plutesc acum în ozonul de munte.
Nu se intră şi nu se iese
Decât dacă accepţi să rămâi rănit
Şi nebandajat,
Dacă porţi rana prin lume
Ca toţi să te privească precum un pom,
Răsărit şi necunoscut după prima frunză!
Şi aici nu se intră, domnule,
Decât dacă suporţi pata de cerneală
Plină cu globule care nu mai dispar...
Niciodată!

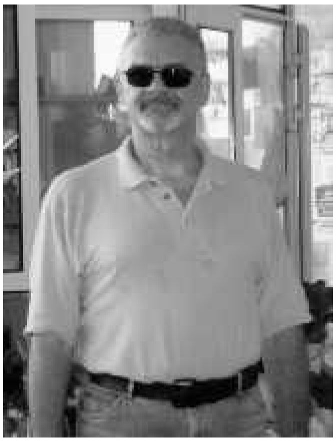
PĂMÂNTUL VISELOR

Acolo, unde pământul
Ca bostanul crapă-n soare,
Unde grâul se usucă,
Unde rodul tânăr moare,
Acolo, unde pământul
Nu-ţi dă nicio cărămidă,
Unde vântul suflă-n frunză
şi răsare pălămida,
Acolo-n ţinuturi oarbe,
Între munte şi-ntre şes,
E pământul nins de stele
unde doar vise se ţes!...

MĂ CHEAMĂ CÂMPUL

Mă cheamă câmpul,
cuvintele ard în cormană,
stelele sar pe obadă
ca din trecerea mea pe un dig...
Mă cheamă câmpul
pe coala albă de zapadă,
Dar bat vânturi
din patru anotimpuri
în etuva memoriei!
Sămânţa fulgeră în traistă
şi, cu degetele răsfirate,
dau un semn
rodul bogat în primavara ploioasă.
Mă cheamă câmpul
şi trebuie să semăn cuvinte...

Adrian Mitroi



Suflet de poet

Când trece luna prin brădet şi gândurile-mi strâng buchet,
Mă regăsesc umil băiet, jucând în al vieţii cuplet.

Vă jur, nu vreau să scriu pamflet, dar în pârdalnicul verset
Mă regăsesc umil valet pentru abilul muieret.

Aş vrea să fiu vulpoi şiret, din amor să-mi fac tabiet,
În viaţă să nu am secret, cum n-are Lama din Tibet.
Deci nu doresc să fiu ascet, ci vreau iubire berechet,
Plăcere multă şi bănet, nu conştiinţă de soviet.

Femeia e ca un magnet ce te atrage fin, discret,
Dar dacă jocul nu-i complet, ajungi vedetă-n lazaret,
Cu creierul ca un buret, strângând ideile-n filet;
Chiar şi înscrisul din caiet îţi lasă rană de stilet.

Fiind un tip mai desuet, îi cer răspunsul în concret,
Dar ea îmi pune scurt antet doar cu imagini din balet;
O simt prin subtilul corset – viaţă de noapte-n cabaret –
Şi o urmez în zaiafet printre crize de diabet.

Căci după ce i-am dat buget, m-a lăsat singur în boschet
Tânjind după-al nostru duet cu patimă de Capulet;
Şi n-aveam chef de tabinet, şi nici de măcinat pesmet,

Am vrut s-o mângâi pe gadget, dar acum caut cabinet.
N-apelez la hidos băbet să-mi dreagă capul cucuiet,
Căci sunt sărac, creştin cochet ce cred în scop şi internet.
Iau linguriţa de şerbet cu apă de la robinet
Să îmi spăl gustul de oţet şi creierii de păsăret.

Pe urmă pun la amanet ce-a mai rămas din acaret,
Să-mi fac rost de un un nou libret din pana unui cult estet;
Dar frică-mi este de falset, deci voi pune vechiul portret
La întuneric în fişet, lângă oţel de pistolet.

Refuz să scriu umil sonet şi poposesc în drag bufet
Unde ţambal şi clarinet bagă manele-n păgânet;
Vând al uitării parapet şi-al nepăsării piolet
Şi-mi cumpăr nou, vrăjit tichet către un suflet de poet.

Viaţa ca legenda

S-au înălţat arcadele
Care susţin etern mister,
Al Afroditei giuvaier
Ce rupt, ne-a dat pleiadele.

Şi-n timp ce Perseidele
Îşi căutau de drum prin spaţii,
Se întreceau în vechi oraţii
Sclipind, Cariatidele.

Luce, solitar, Orion,
Sperând să dezlege misterul,
Etalându-şi colieru-n
Oglinda lui Poseidon.

Hermes, cuprins de năluciri,
Prin galaxii vrea să pornească
Război cu rasa omenească,
Aruncând fulger din priviri.

Apar efemeridele,
Intonând lied, sunet duios
Şi înălţând un gând pios
Ce-n lume-aduce idele.

Pleacă Diana-n vânători
Numai de suflete curate,
Ce-au ascuns inimi nepătate
În lumina ce-apare-n zori.

Şi Hefaistos vrea, acum,
Să vadă geana de lumină
Prin Hades, unde noaptea plină
Se-mpleteşte cu nori de fum.

Mă-ntreb, uneori, cum ar fi
Dacă vulturul ce, din greu,
Rupe din trup de Prometeu,
Cuşcă din fier ar nimeri.

Singur, pe muntele Olimp,
Sisif încearcă, veac de veac,
Necunoscând baros şi sac,
Să mute-al stâncii veşnic timp.

Heracles luptă, în etern,
Luându-şi forţa de la zei,
În prag de ev cu mulţi atei,
Să-şi scoată lumea din modern...

Zeus, părinte, strigă-n van
Să fie-atenţi la infinit;
N-are-nceput, n-are sfârşit,
Dar pot găsi un cal troian.

Numai Homer cel orb şi slut
Vede ce-au fost şi ce-au făcut,
Ce n-au ştiut că au ştiut,
Din viitor ce a trecut.

Veniţi la bâlci!

Veniţi la circ, în bâlciul vechi,
Unde ne cheamă prin tulumbă
Un claun, ce mai face-o tumbă
Când lumea-l trage de urechi!

Veniţi la narghilea, trabuc,
Să ne-nvârtim în tiribombă
Şi să mai pierdem câte-o plombă
Prin caramele şi ciubuc!

Veniţi la mititei cu bere,
Pastramă cu must şi fripturi,
Sarmale, cârnaţi, murături,
Pofte ce gura vi le cere!

Veniţi la fluiere, pumnale,
Cazane, lumânări, cuţite,
Ce sunt pe piatră ascuţite,
Linguri, şi nu uitaţi de oale!

La aur şi argint veniţi,
Luaţi brăţări, lanţuri, verighete,
Inele de cucerit fete,
Cu care nu vă păcăliţi!

Veniţi la măsuţe din lemn,
Scaune cu doar trei picioare,
Pocnitori, hârleţe, topoare,
Mălai, făină, untdelemn!

Veniţi la bocanci şi ceaune,
Sulimanuri, haine, butoaie,
Sirop cu gheaţă pusă-n paie,
Veniţi să vedeţi ce minune:

Femeia-şarpe, cu mustaţă,
Sirena, leul, păpuşarii,
Omul de fier, foca, ursarii,
Copilul-lup cu păr pe faţă!

Veniti să vă aflaţi norocul,
Bilet de papagal luaţi,
Cu alba-neagra câştigaţi!
Soarta o va spune ghiocul:

Fata îşi va afla ursitul,
Tot ce-ai pierdut vei regăsi,
De-ai uitat, îţi vei aminti,
Vei afla când va fi sfârşitul!

Veniţi să luaţi bucurie,
La schimb lăsaţi dureri, tristeţe;
Speranţă, vise, frumuseţe,
Puteţi lua pe datorie!

Vă ia doar anii tinereţii,
Vă lasă anii bătrâneţii...
Am fost, suntem, vom fi drumeţii
Ce trec uimiţi prin bâlciul vieţii.

LA PARIS

Ilzi Sora

Am coborât din avionul AIR FRANCE care se zgâlţâise din toate încheieturile, de credeam că nu mai ajungem tefere la sol, şi am început să privim în toate părţile după bagaje, apoi după cei ce trebuiau să ne aştepte.

Călătoream pentru prima oară cu profesoara mea de engleză (ce onoare!) şi cu colega ei de cancelarie, amândouă scriitoare cunoscute, pe lângă mine, o ilustră necunoscută. Mona cărase cu ea, la Paris, ciolanul de porc producţie proprie, pe care-l învelise bine într-un prosop şi i-l pasase Steluţei, fiindcă doar ea mai avea încă loc în bagajul de cală ce nu trebuia să depăşească douăzeci şi trei de kilograme. Cum Mona îndesase în geamantanul Samsonite varza murată, cu zeamă cu tot, pentru sarmalele de Crăciun ce aveau să-i dea gata pe francezii invitaţi de fiica ei la masa de sărbătoare, nu mai încăpuseră decât vreo doi cozonaci şi puţin şorici, două sticle de ţuică şi vin, iar de ciolan nici nu mai putea fi vorba. În aerogară se făcuse schimbul de produse dintr-un geamantan într-altul, operaţiune destul de complicată şi hazlie în acelaşi timp, cu aruncare pe geamantanul ce nu catadicsea să se închidă de bună-voie, petrecută sub privirile mirate ale călătorilor ce nu mai văzuseră, cu siguranţă, o asemenea desfăşurare de forţe, cu puţin timp înainte de îmbarcarea în avion.

Voiajul nu a durat mult şi odată ajunse la Paris am răsuflat uşurate că totul decursese conform planului. Bagajele fură din nou bulversate pentru a scoate la iveală „tradiţionala comoară specific românească” din care Mona smulse cu durere o sticlă de ţuică, una de vin şi câteva felii de cozonac pentru Lulli, ce ne aştepta pe mine şi pe Steluţa pe o bancă de lângă toalete. Ginerele de origine franceză al Monei, funcţionar la o primărie aflată la patru sute de kilometri de Paris, nu sosise încă, şi cum ştiam că are fobie de aeroport, am hotărât să n-o lăsăm singură, mai ales că-şi luase bilet cu preţ mai mare decât al nostru, tocmai când a auzit că plecăm şi noi la Paris de sărbători.

La sosirea ginerelui, un tip plăcut, prezentabil, ne-am luat rămas-bun, urmând să ne întâlnim la o cafea într-un bistro de pe Champs-Élysées, sau la Café de Flore, de pe bulevardul Saint-Germain în ajunul Anului Nou.

Întâlnirea nu a mai avut loc, datorită condiţiilor meteorologice nefavorabile precum şi pregătirilor intense din bucătăria fiicei Monei. Astfel că renumitul bulevard puţin luminat în anul acela a trebuit să aştepte o altă ocazie pentru a ne avea drept oaspeţi.

LA MAGGY

După o călătorie plină de peripeţii, pe o ploaie rece, iată-ne ajunse în faţa uşii prietenei dragi a lui Lulli, ce ne invitase să sărbătorim împreună Crăciunul.



Abia aşteptam s-o cunosc pe scriitoarea despre care auzisem atâtea lucruri frumoase. Maggy ne întâmpină cu un zâmbet larg, de parcă ne-ar fi cunoscut de-o viaţă, într-o casă primitoare ai cărei ocupanţi se străduiseră să ofere o ambianţă cât mai plăcută unor necunoscute aflate pentru prima oară în locuinţa unor francezi.

Tabloul faimoasei contese de Coster trona la loc de cinste în salonul călduros al lui Maggy, lăsându-ne frâu liber imaginaţiei de scriitoare atente la orice detaliu ce ne-ar fi putut stârni curiozitatea. Estelle, rămasă „bouche-bée” în faţa scriitoarei de culoare căsătorite cu un conte alb, privea uimită în jur, când ochii îi rămaseră pironiţi pe tablou.

„Oare cum o fi acceptat familia nobiliară căsătoria bărbatului cu o femeie de culoare dintr-un sat african de care nimeni nu mai auzise până atunci?”, se gândi Estelle şi mirarea se aşeză pe chipul ei ce-i trăda gândul.

Eu ştiam mai demult totul despre Maggy, dar Lulli a vrut să-i facă o surpriză, ştiind despre temerile ei, aşa că nu i-a spus nimic despre culoarea pielii prietenei ei. Estelle oferi apoi cadourile tradiţionale aduse din ţară, mai puţin unul dintre ele ce i se păru total nepotrivit având în vedere circumstanţele date, după care începurăm să cântăm cântece franţuzeşti acompaniate de pianul ce înnobila sufrageria distinsă a amfitrioanei.

Pe masa aranjată de sărbătoare, frumos aşezate pe platouri din porţelanuri fine, începură să sosească bucatele gustoase, aburinde. Maggy se întrecuse pe ea. Era o gazdă desăvârşită.

Ne aşeză pe fiecare pe locurile dinainte stabilite, având în faţă cartonaşe personalizate scrise cu mâna ei fină de scriitoare de culoare. Pe mine, lângă soţul ei, foarte amabil, dar tăcut. Platourile cu *paté de foie gras*, raţă umplută cu castane, peşte şi dulciurile specifice, vestita *bûche de Noël* cu răvaşe, te îmbiau la degustare.

„Oare la francezi există expresia ce la români nu doar se spune, dar se şi practică „a te linge pe degete”? Speram să nu mă fac de râs cu vreun gest necugetat de persoană gurmandă.

O pisică îşi făcu apariţia în grădina casei. Era o felină de talie atât de mare, cum nu mai văzusem vreodată. Am crezut, la început, că este motanul familiei, dar am aflat repede, de la soţul lui Maggy, că se înfăţişa doar la ora mesei şi nu era deloc mulţumitor,

ba chiar nerecunoscător, ursuz şi nesuferit. Nu te lăsa să-l mângâi sau să te bucuri de compania lui. Venea când avea chef şi pleca fără să-i pese de vreo chemare. Era propriul lui stăpân.

Deşi eram mare iubitoare de animale, cu precădere pisici, şi m-aş fi bucurat să mă împrietenesc cu acea apariţie misterioasă, nu am avut prilejul, chiar dacă i-am oferit mai mult de jumătate din cina mea mofturosului necuvântător.

Seara s-a încheiat cu cântec, aşa cum începuse şi cu amintiri frumoase ce abia aşteptam să le aştern pe hârtie.

……………………………………………………………

(fragment din Jurnalul „Seize jours à Paris”)

Nic Petrescu



D-ALE COMUNISMULUI

<u>CATIN... DAŢII</u>

Ce-s comuniştii?
E clar a spune:
Specialiştii
În gropi comune!

<u>***</u>

O lume-ntreagă a-nşelat
Partidu-acela odios:
Da, comunismu-i un rahat
Ce n-a putut puţi frumos!

<u>ADAPTARE</u>

Dezolantul silogism
Taie sursa chefului;
Răzbunarea-n comunism
Este arma şefului!

<u>COMUNIŞTII (I)</u>

Fiinţe pângărite
Căzute-n letargie,
Cu suflete mânjite
De „idiologie”.

<u>***</u>

Ce-s comuniştii?
Citim şi-n astre:
Specialiştii
În mari dezastre.

<u>SOCIETATEA COMUNISTĂ</u>

E societatea-n care
Promovându-se demenţa,
Are ca proliferare
Crima şi incompetenţa.

<u>DARVINISM ŞI COMUNISM</u>

Ei, comuniştii, magistral
De sarcini s-au prea achitat,
N-au zis că omu-i animal?
Deci ca atare l-au tratat!

<u>COMUNISMUL</u>

E o maşină programată
De Marx ca să asasineze,
Şi să le ia averea toată
La cei ce-au vrut să progreseze.

<u>***</u>

Comunismu-i chintesenţa
Răului ajuns la blană,
Dată de experienţa
Anglo-ruso-americană.

<u>COMUNIŞTII (II)</u>

Sunt „tovii” care-n ev atomic
Că progresează sunt convinşi,
Când prin dezastru economic
Domina turmele de inşi.

<u>***</u>

Ce-s comuniştii? Sunt strigoii
În contra neamului porniţi,
Ce-au metamorfozat eroii
În „trădători” şi în „bandiţi”.

D-ALE CREŞTINISMULUI

UNICAT

Judecător să poată face
Dreptate-n mod judicios
Şi dreptăţilor s-aducă pace
Doar unu-a fost: Iisus Hristos.

MĂRINIMIE

Iisus, Blândeţe Creştinească...
El s-a lăsat crucificat
Deşi, c-un deget ridicat
Putea pe toţi să-i nimicească.

CONVINGERI TARDIVE

S-a convins poporul meu
Însă după ani destui:
„Mare este Dumnezeu!”...
Mare-i şi grădina Lui!

***

Totul cum vrea Domnul să
orândui,
Tu să-ţi vii-n fire, omenire,
Să-nfrunţi pe ticăloşi, sfidându-i:
Creştinism, Patriotism, Iubire!

RUGĂ

Cum Ţara mea fu jefuită
S-o văd, vreau, Doamne, întregită:
Du Basarabia iubită
În România pângărită!

LA TRIBUNAL

- Eu n-am furat, deşi-o duc greu,
La mine cinstea e o fală,
Spun drept, mi-e martor
Dumnezeu...
- Să intre martorul în sală!

PROFILAXIE

Când i s-a dat aviz femeii
Să ne aducă-n suflet pace,
O recunosc azi şi pigmeii
Că Dumnezeu ştia ce face!

REUŞITĂ

E foarte clară azi ideea,
Şi n-o spun de convenienţă,
Când Domnu-a zămislit femeia,
Avea deja experienţă.

DUBIU

De când zicala o ştiam
(Că e „ca-n sânul lui Avram”)
Mă obsedează o idee:
Avram n-a fost cumva femeie?

***

Pe venetici câştigul îi încântă,
Dar vor simţi a Domnului mânie,
C-au necinstit, voit, o Ţară Sfântă
Cum este brava noastră
România.

RUGĂ

Blagosloveşte, Doamne Sfinte,
Pe cei ce ţara şi-o iubesc
Şi-nvaţă-i cu tărie minte
Pe tâmpiţii ce-o batjocoresc!

***

Pe cei ce-aduc doar suferinţă
Să nu-i blestem, mi-e tare greu,
Da-nţelepţit azi de credinţă
Îi iert!... Trăsni-i-ar Dumnezeu!

Trioletul marelui verb

Vasile Dorin Ghilencea

Un fragment din volumul de puternică inspiraţie autobiografică, ieşit de curând de sub tipar.

Luna următoare, Iuliu i-a întors vizita iubitei, respectând armonios înţelegerea. Nina îi rezervase chiar un loc la un hotel vâlcean. Totdeauna programul incursiunilor era deja stabilit de ea, ca gazdă care ştia să folosească în mod recreativ timpul întâlnirilor mult îndrăgite. El sosise cu puţin timp înainte, intrase în camera de hotel destinată şi apoi aşteptă să-şi strângă în braţe iubita, sărutându-i mai întâi sprâncenele, dintr-o anume plăcere frumos motivată, explicaţie pe care Nina o accepta cu duioşie. El era sincer îndrăgostit, acesta fiind efectul de cristalizare genuină al iubirii lor. Nina era încântată că Iuliu ştia să-i ofere susurul romantismului său oricând. Niciodată nu folosise glume cu trimiteri abjecte, nefiind genul de om impulsiv. Convingerile Ninei erau prestabilite. Buchetul de garoafe de culoare mov-violet o aştepta în faţa oglinzii. În sfârşit, uşa se deschise fără atenţionare, ea apărând, cu zâmbetul triumfal şi cu silueta ei precum un nufăr în liniştea apei.



Îi spuse, zâmbind însorit şi sărutându-l:

- Servus, iubiţel!

- Nina, arăţi mi-nu-nat! În cugetul meu mereu străluceşti, o măguli cu ardoare Iuliu.

Îşi lăsă privirea să zăbovească pe fiinţa ei adorabilă din cap până-n picioare şi repetă sărutul, de data asta pe ochi şi pe bobocul gurii, şoptindu-i:

- Acesta e acontul, meritat, pentru prezenţa ta în sufletul meu, totdeauna, nu numai acum...

- Aşa să fie?

- Trebuie! Tu nu crezi la fel?

- Mi se pare normal, asta-mi doresc, şi sper să fie precum nutrim amândoi. Totuşi, uneori mă tem că vor apărea necunoscute în calea vieţii noastre şi nu numai...

- Trebuie să excluzi, Ninişor, orice fel de marjă. Deşi, adevărat, necunoscutele fac parte din peisajul şi recuzita vieţii.

- Cât optimism la tine, Iuliu, şi ce dorinţă de a iubi, cum crezi în lucrurile încântătoare ale naturii, cu culorile ei ademenitoare, în armonie între oameni şi în orice fel de frumuseţe. Aşa mi-ai câştigat încrederea, de vrei să primeşti sincera mea mărturisire...

- N-ai spus un lucru esenţial, care te priveşte, sau priveşte, în general, genul feminin.

- O, iubirea! Capitolul ăsta atotcuprinzător al vieţii femeii e atât de pretenţios, dar şi prăpăstios, cu episoade de „să-i zic dragoste sau nu”. Nu-i aşa? Hai, şezi să vorbim! O să stau şi eu...

Şi Nina trase scaunul faţă în faţă cu cel pe care se aşezase pe îndelete Iuliu, iar acesta începu a-i face o mărturisire ce o avea mereu în minte:

- Apropo, Ninuţa, de iubire şi fiica ei legitimă, dragostea, ce importanţă crezi că a avut noaptea aceea petrecută împreună, cu lumina aprinsă, în odaia lui neica Florică, în concepţia soţiei sale, tanti Tiuţa? O, Doamne, cât a stăruit să afle cât a fost de frumoasă în duo.

- Adică?

- Adică, între noi doi, perechea de îndrăgostiţi, socotindu-mă, sau socotindu-ne... fără izbândă. Ei, nu i-am dat amănunte, i-am spus că totul e bine. Ştii doar că m-am supus abstinenţei, dorite de tine, al cărei motiv a fost mărturisit. Dar trebuie să reflectezi pentru a-mi ridica restricţia, fiindcă păcătuiesc jinduind la ceea ce s-ar putea numi „cântecul fizicului feminin”, pe care îl inspiri tu!

Spusele lui Iuliu, sincere şi clare, îi provocară Ninei un râs amuzat, prelung. Îl îndrăgea parcă şi mai mult, datorită sincerei mărturisiri.

- După căsătorie, Iuliu, după ce mă însănătoşesc mai întâi, ne vom convinge dacă ne-a fost dat să aparţinem unul altuia, şi o să avem intimitatea dorită. Ştiu că este o adevărată condiţie de călugărie...

- Autocondamnare, aş zice. Se opune, cum am zis, cântecul fizicului, al tinereţii, al vârstei potrivite, precum şi puterea de împrimăvărare a vieţii...

- Nu am mai auzit acest termen, iubiţel!

- Ei bine, orice motiv îmi serveşti, iubindu-te, eu îl respect. Însă eu sunt de acord cu această împrimăvărare, o consider un imn divin în cinstea corpului feminin, fiindcă aşa l-a făurit Creatorul, a modelat femeia pentru a fi iubită, fiecare având cântecul ei, dar şi misterul ce i se atribuie ca epitet. Eu, şi alţii de felul meu, căutători de frumos în idei, lucruri, oameni, cu predilecţie în femeile încântătoare, inteligente. În ele Creatorul a pus un plus de frumuseţe şi atracţie, şi nu întâmplător, ci în scop genetic, pentru multiplicarea perenă. Mă socotesc un om fericit văzându-mă în pragul căsătoriei cu persoana ta, aleasa mea. Cât ne va fi drumul de parcurs împreună, cu bune, cu nedoritele rele din împletirea vieţii în doi, a noastră şi a copiilor noştri...

- Oho, iubiţel, ce departe ajungi cu dorinţele tale!

- Nu-ţi place că ştiu ce vreau?

- Ba da, dar, facultativ, poate am şi eu ceva de spus...

- Abia aştept. Dacă vrei, până îmi spui dorinţele tale, fiindcă ţi-e la îndemână, te rog să deschizi larg fereastra, pentru a auzi, la acest ceas de vecernie, clopotele Catedralei Episcopale a luminatului Gherasim, aşezământ care, la începuturi, a fost ctitorie a lui Bogdan Voievod, în 1304, pare-mi-se...

- Aşa se zice, aprobă Nina.

- O să-mi umplu sufletul cu ce-mi spui tu, o să ascult sunetul clopotelor şi o să simt balsamul florilor.

Nina surâse, şovăind:

- Ce să-ţi mai mărturisesc eu azi, ca să se potrivească cu sunetul acesta înspre Slava Cerului, azi citindu-se din Evanghelie *Umblarea pe mare (Potolirea furtunii)*, dar între noi doi nu e nicio furtună...

- Oricum, dulcele tău sentiment pare potrivit acestui moment de încununare a prieteniei noastre, meritând balsamul florilor ce vine mângâietor de afară. Sunetele, învăluite în valurile culorilor şi parfumului de trandafiri, care sigur sunt „Wagner de Cluj”, toate sunt mai frumoase pentru că tu eşti lângă mine, să le putem admira...

- Poetic. Mulţumesc de compliment. Îl primesc, cum te-am primit şi pe tine, cred că pe termen nedeterminat, zâmbi serafic Nina.

El îşi continuă ideea, căci era inspirat şi, aşezându-se pe patul confortabil, îi spuse:

- Încă de pe timpuri străvechi, Nina, florile, toate florile au adus, în buchetul lor fermecător, cugetului feminin, un soi de muzică divină, pe lângă colorit şi suav parfum, pentru a-i cânta bucuriile la care speră şi, în parte, le întâlnesc, dar şi pentru a-i îndulci durerile pasagere, din diverse motive, pe care viaţa i le scoate în cale!

- Asta trebuie s-o spună ele, adică eu... Nu un bărbat, cum eşti tu, care doar ţi le închipui, nu le trăieşti. Deci e doar o deducţie...

- Nu, iubito, eu doar sunt atent la limbajul lor, descifrându-l prin muzică, adică exprimarea prin lirism a stării cugetului şi sufletului, specifică fiecărei femei!

Această stare este uneori atât de înălţătoare, aşa că încercând să-i înţeleagă tainele curate, muzica florilor a pus stăpânire pe fiinţa omenească, fiecare femeie devenind încântătoare, inteligentă, ţintă a admiraţiei şi iubirii. Asta a văzut, la timpul său, Regele David al evreilor, mare muzician şi poet, cu cei 150 de psalmi ai săi, atât de cunoscuţi, apoi fiul său, Regele Solomon, cu perfecţiunea numită „Cântarea Cântărilor”. Ambii au comunicat, prin muzica religioasă, asemenea misteriilor, exerciţiul dintre „homines religiosi”, aşteptând, ca şi femeile îndurerate, apariţia Zefirului, pentru a le mângâia romantic.

- Măi, ce logos mi-ai pregătit! îl ironiză şăgalnic Nina.

El continuă:

- Primii care au aplicat terapia, în dragoste, cu sunetul florilor tradus în cel al instrumentelor, au fost

egiptenii, pe un fel de harfe cu treizeci de strune, cu patru mii de ani înainte de Hristos. Au urmat babilonienii, prin anul 3800 î.Hr., apoi indienii, datorită înţeleptului Narada, supranumit zeul Muzicii, aproximativ prin 2000 î.Hr. Şi, tot de atunci, chinezii au încorporat „muzica” printre studiile de bază din şcoli, inventând şi perfecţionând naiul prin vestitul xiao. Cert şi plauzibil este că Platon a contribuit, gândind probabil la chipul fermecător al femeii şi la trecătoarea clipă de frumos, la punerea în valoare a muzicii care face să vibreze viaţa. Numai aici se poate găsi şi regăsi narată filosofia tainică a femeii, descifrându-i lirismul. Tot acest lucru i-a dat motive puternice lui Ambrosius să armonizeze rânduielile dulci din cugetul femeii cu unduirile sublime ale muzicii, în acea carte de aur, „Istoria muzicală”. Aşa se face că au apărut apoi genii sau titani ca Verdi, Beethoven, Bach, Mozart, Ceaikovski, Liszt, Chopin, Strauss, Wagner. O, Doamne, sunt mulţi şi merituoşi! Policromia asta nevăzută, ci numai simţită şi trăită, se aşază la voi, genul feminin, sensibilizându-vă. Ce zici de asemenea reinvestire morală şi spirituală, în ziua de azi?

- Greu de realizat, tot mai puţini înţeleg sensul firesc al florilegiului. Vezi bine, lumea de azi subestimează cultura şi ordinea. În loc să suim cu armonie înspre trecutul nostru, bazat pe înţelepciunea înaintaşilor, coborâm înspre triumful ruşinos al minciunii şi dezordinii, datorită iliciţilor aflaţi la conducere. Nu ştiu ce ne va rezerva viitorul. Asta-i părerea mea, dar şi a altora, văzută magistral din acest punct istoric. În acest fel, cetăţeanul onest, iubitor de frumos, şi-a pierdut valoarea morală şi idealul de iubire sacră. Aici vrei tu să ajungi cu teoriile tale, nu?

- Da, sunt teorii intuitive, cu har profetic, care ne sunt amândurora de folos. Adevărat, vin rar asemenea inspiraţii, parcă trimise. E alt sentiment, deşi crescut „în aceeaşi glastră”. Ţi-l voi mărturisi, iubito, atunci când apare! Prin minte trecându-i întrebarea dacă Nina chiar făcea parte din poporul, dăinuitor peste veacuri, ce purta Steaua Galbenă a lui David, aşa cum opina el şi alţii, din cauza înfăţişării, Iuliu nu cuteza s-o întrebe despre adevărata ei origine, bucurându-se sincer de prietenia pe care i-o oferise sfânta Natură, convins fiind că ea pare superioară celor de rând.

- La ce te gândeşti? îl surprinse ea.

- Laaa... programul întocmit de „tălică”, minţi el.

- Nu este unul cu surprize...

- Adică?

- Adică cu „unduiri” pe unde nu s-ar cuveni!

- Cum ar fi...

- Cum ar fi să ne vedem „cuminţi” de itinerarul pe care l-am gândit eu şi astfel să-ţi pot oferi nu numai cântecul naturii, în peisajele bogate cromatic, admirabile şi atrăgătoare de care te îndrăgosteşti tu...

- Nu mai puţin pasional decât de tine...

- Ei, dacă mă incluzi ca trăitoare asociată ţie.

- Dar una centrală, ca importanţă...

- În cazul meu, iubiţel, nu este încă de acceptat. Nu zic să uiţi de asta, să deznădăjduieşti, dar ceea ce te obsedează, nu-i aşa, are o importanţă incomensurabilă pentru binele general, ca să zic aşa, pentru toată fiinţa omenească, dar aduce şi necazuri capitale. E un soi de fericire cu reversuri nebănuit de grave, îndeosebi pentru noi, femeile, datorită naturii noastre expuse sensibilităţii şi mai lipsite de putere acolo unde o cere cazul supus atrocităţilor. La tine, motivul acesta, rebel, nu numai că lipseşte cu desăvârşire, Iuliu, dar inspiră altora, cu mintea „sărăntoacă”, glumiţe şi epitete ce nu ţi se potrivesc! Ştiu bine asta, fiindcă îţi cunosc firea, calităţile. În lăcaşul acestei firi mi-am găsit încrederea, urmată de iubire, întrucât mi-ai oferit armonia în stilul tău finuţ, aproape discret, dar nu de neluat în seamă.

Nu-mi plac caracterele dure, cu vocabular deşănţat. Eu, iubita ta declarată, sunt convinsă că vei fi în continuare un prieten credincios principiilor noastre, şi că mă vei înţelege, în acea privinţă, un oarecare timp. Te asigur de loialitatea mea şi de claritatea sentimentului meu.

- Aş vrea ca acel timp, misterios în opţiunea ta, să nu depăşească harta biologică a bărbatului din mine, insinuă el, sub formă de glumă, nerăbdarea aşteptării, deşi adevărul era gata să bată la uşă pentru a fi invitat.

- De bună seamă, fiinţă omenească sunt şi eu, cu aceleaşi simţuri. Dar e bine aşa, Iuliu, iubiţelul meu drag! Cum zic eu! Ai să vezi câtă dreptate am, stărui Nina, cu voce mângâietoare.

Voia să fie înţeleasă şi era cât se poate de convingătoare, punând în rugămintea sa acea verosimilitate care există mereu când sentimentul de dragoste intră în două suflete gemene. Putea el să nu fie docil?

- Ţi-am mai spus, mi se pare că tu, în stilul delicat, sau mai degrabă diplomatic şi convingător, depăşeşti chiar şi lealitatea legendarei Lucreţia, îi mărturisi Iuliu şoptit.

Înţelegea justificările iubitei, însuşite, de altfel, sub umbra supunerii.

- Nu ştiu dacă merit, Iuliu, această frumoasă laudă a conceptului sacru privind identitatea şi voinţa femeii, din antichitate sau din zilele noastre, căci asemenea dăruire poate ne-ar face mai victorios parteneriatul. În societate, în muncă, oriunde.

- Sunt convins că ar creşte interesul şi în dragoste, cel puţin al bărbaţilor. Instinctul ar fi mai activ, pe de o parte pe seama admirabilului efect fizico-anatomic, la vârsta însuşirii frumosului, pe de altă parte, pentru a da naştere altei frumuseţi, privindu-ţi jumătatea în lumina decenţei legitime. Dispărând abstractul, de fapt, apare ceea ce ţi se cuvine de drept...

- Devii obsesiv, îl mustră ea, cu un zâmbet dulce şi, schimbând vorba, îi expuse programul ce-l vor urma. Cred că ar fi bine să uiţi oboseala drumului, lăsând-o la hotel. Hai să ieşim puţin, la ceasul vecerniei, în peisajul oraşului în care trăiesc eu. Iar mâine, iubiţel, la ce oră vrei tu, o să vin să călătorim prin Călimăneşti şi Cozia.

Romel Stăncioiu

LA BRUYÈRE



Jean de La Bruyère s-a născut la 16 august 1645 la Paris, fiind primul dintre cei şapte copii ai lui Louis de La Bruyère şi ai soţiei acestuia, Elisabethe Hamonyn. Părinţii asigură copiilor o creştere aleasă, sub semnul unei desăvârşite bune-cuviinţe şi al culturii. Ajuns la vârsta şcolarităţii, Jean este înscris să studieze într-un colegiu din provincie condus de călugări oratorieni, buni magiştrii de latină şi greacă, lucru foarte important pentru viitorul traducător al lui Teofrast. După terminarea colegiului, se înscrie la Universitatea din Orléans unde studiază dreptul civil, iar în 1665 obţine licenţa în drept şi este primit ca avocat într-un barou din Paris, astfel că timp de şase ani reuşeşte să cunoască bine fauna Palatului de Justiţie, care îi oferă un minunat câmp de observaţie.

În anul 1673 cumpără, cu 18.000 de livre, funcţia de visternic general al Franţei în circumscripţia financiară din Caen. Imediat după solemnitatea înscăunării în funcţie, s-a reîntors la Paris, unde duce un trai modest, dar liniştit, între mansarda lui din strada Augustinilor şi grădina Luxemburg din Cartierul Latin. Citea scritorii greci şi latini, traducea din Teofrast şi observa atent oameni şi fapte de-ale lor, departe de intrigile curţii instalate de curând la Versailles.

Cunoaşte un singur om de curte ce-i preţuia erudiţia lui umanistă, pe Jacques Bossuet, episcop de Meaux, fost profesor al Delfinului, adică al primului fiu născut al regelui.

S-a întâmplat pe atunci ca prinţul Louis de Condé să-i solicite lui Bossuet un preceptor pentru nepotul lui, viitorul duce de Bourbon, pe atunci în vârstă de şaisprezece ani, un adolescent mărginit, capricios şi arogant.

Episcopul l-a recomandat pe La Bruyère, era în vara anului 1684, când acesta se instalează la Chantilly. În acest castel de basm situat pe insula unui lac într-o pădure seculară de stejari a trăit La Bruyère cea mai mare parte din ultimii săi ani, până în 1689, atâta timp cât s-a aflat în slujba lui Condé. În tot acest timp La Bruyère a încercat să-l înveţe pe elevul său istoria şi geografia, dar *„elevul era puţin vrednic de dascălul său”*.

După moartea lui Condé în 1686, nimeni nu s-a mai ocupat de educaţia prinţişorului, dar La Bruyère a fost păstrat în casa acestuia, cu titlu de gentilom şi dotat cu o pensie de 3.000 de livre anual. Probabil aici începe să-şi aştearnă pe hârtie primele impresii despre oamenii pe care are prilejul excepţional să-i observe şi să-i cunoască la curtea de la Chantilly.

Aici, înfăţişarea lui distrată, gesturile lui lipsite de ostentaţie, persoana lui aparent ştearsă i-au permis vreme de mai mulţi ani să studieze netulburat nobilimea şi pe linguşitorii acesteia, să-şi completeze astfel repertoriul social pe care avea să-l publice.

Cartea sa îndelung meditată i-a apărut în anul 1688, sub titlul *„Caracterele lui Teofrast, împreună cu caracterele sau moravurile acestui veac”*, carte ce-i va aduce mulţi cititori şi mulţi duşmani. O capodoperă a literaturii franceze, scrierea lui La Bruyère reprezenta o condamnare a vanităţii şi îngâmfării de care scriitorul era înconjurat.



În unele caractere îi denunţă pe impertinenţi, grosolani, palavragii, orgolioşi, linguşitori. El nu inventează personaje sau tipuri, ci le creează din ceea ce observă în jurul său: *„Îi dau îndărăt publicului ceea ce mi-a dat cu împrumut”*, avea să afirme La Bruyère.

În toamna anului 1691, La Bruyère se prezintă la Academia Franceză, pentru locul rămas vacant prin moartea lui Benserade, nu întruneşte decât şapte voturi, şi locul îl obţine un poet mediocru, Etienne Pavillon. După aproape doi ani, la 14 mai 1693, La Bruyère este ales membru al Academiei Franceze în locul abatelui La Chambre.

La 10 mai 1696, La Bruyère participă la o şedinţă a Academiei. În seara aceleeaşi zile, suferă un atac de hemoragie cerebral. La 11 mai, către orele 2 dimineaţa, moare în casa familiei Condé, la Versailles, în care ocupa un mic apartament. Abia trecuse de cincizeci de ani, vârstă la care murise şi Molière. La 12 mai este înmormântat, la Versailles, în biserica Saint-Julien, dărâmată în 1797. Sainte-Beuve spune despre autorul Caracterelor*: ”La Bruyère e înţelept, el nu s-a căsătorit niciodată”.*

Considerat ca unul dintre marii moralişti ai Franţei, La Bruyère a îmbogăţit literatura universală cu aforisme ce pot fi considerate veritabile perle de înţelepciune.

Tudor CRISTEA

De la clasici la contemporani

Grupul Editorial Bibliotheca MARCONA, Târgovişte, 2008

Extras din volumul
"Trompetist la curtea scriitorilor"

Nicolae Eremia



Este a doua carte de acest gen a lui Tudor Cristea, prima fiind „Chipul şi Oglinda", apărută în anul 2005 şi, aşa cum spune însuşi autorul, „aceste pagini critice continuă evaluarea fenomenului literar", cercetează universul poeziei încă de la Tudor Arghezi, Blaga, Labiş, până la Adrian Păunescu, Liviu Ioan Stoiciu şi chiar la debutanta Andra Rotaru, pune în evidenţă „aspecte ale prozei de ieri şi de azi", dar şi ale criticii, publicisticii, pamfletului etc.

Cronicile şi eseurile critice publicate aici sunt rodul activităţii de critic desfăşurate la revista „Litere", de colaborator al emisiunii „Zări şi etape – Orizonturi ale clasicismului/realismului românesc", de la Radio România Cultural.

Activitatea de critic nu intră în conflict cu poetul şi romancierul Tudor Cristea, considerând-o parte a discursului său scriitoricesc. Vom vedea dacă, din literatura actuală, are puterea să semnaleze autorii „de doi bani, ridicaţi în slăvi de către comentatori care şi-au pierdut pentru totdeauna busola".

Ocupându-se de creaţia argheziană, amplă, variată şi „greu de surprins într-o formulă integratoare", constată că poetul este „o fiinţă duală, atrasă de contrarii care par ireconciliabile", iar scrisul său, în proză sau în vers, „stă sub semnul poeticului", dar şi „o integratoare dimensiune etică, dezvoltată în marginea relaţiei cu divinitatea". Rândurile dedicate lui Tudor Arghezi se ocupă în mod special de dualismul poetului, „indicat de o suită de antinomii: angelism-demonism, spiritualitate-materialitate, puritate-abjecţie, umilinţă-trufie" etc., de formula poetică argheziană determinată atât de structura interioară, dar şi de contextul literar şi de problematica religioasă care rămâne, „pe fondul dualist al atitudinii, principala componentă integratoare" în relaţie cu ideea existenţei divine.

În capitolul dedicat lui Lucian Blaga, „Paşii poetului", Tudor Cristea remarcă primul moment de sincronizare a literaturii româneşti cu literatura europeană prin adoptarea, de către Blaga, a expresionismului manifestat mai întâi în pictura lui Van Gogh, dar şi în poezia lui Rainer Maria Rilke.

Opţiunea estetică a poetului se va face cunoscută în spaţiul cultural germanic prin revista „Der Sturm" în paginile căreia întâlneşte poezia lui Georg Heym şi mai ales a lui Georg Trakl, faţă de care „lirismul blagian are numeroase similitudini".

Putem creiona, până în acest moment, traiectoria formării intelectuale şi poetice a lui Blaga, pornind de la „tiparele prozodice curente" cum el însuşi spune despre „primele tentative de a-şi vedea numele tipărit", suprapuse cu principalul curent, simbolismul, inaugurat de Macedonski, trecând la sincronizarea cu literatura europeană prin „receptarea mesajului de adâncime al culturii germanice" şi aderarea la curentul expresionist, anticipat de pictura lui Van Gogh, până la adoptarea noilor tendinţe în literatură, întâlnite la Rainer Maria Rilke, Georg Heym si Georg Trakl.

Înţelegem aşadar că expresionismul, apropierea de cultura germanică, „a provocat ruptura în discursul blagian" şi o mare schimbare în poezie unde „nu mai recunoaştem nimic din încercările anterioare". Am citat cu voluptate jaloanele critice ale lui Tudor Cristea, rămânând să descoperim, în poezia lui Blaga, ruperea de „muzicalitatea simbolistă şi abandonarea formelor prozodice în favoarea versului liber şi alb".

Capitolul dedicat lui Nicolae Labiş începe cu moartea poetului în două versiuni, a lui Gheorghe Tomozei - „Moartea unui poet" (1972) şi „Timpul asasinilor. Documente şi mărturii despre viaţa, moartea şi transfigurarea lui Nicolae Labis" (1997) de Cezar Ivănescu şi Stela Covaci, „fără a se stabili, în chip obiectiv, adevărul". Tudor Cristea menţionează şi câteva contradicţii care privesc opera şi destinul poetului: Labiş este un mit „care a intrat impetuos în literatură dominat de atitudinea inconformistă şi chiar de răzvrătit", pe de altă parte este negat „fiind socotit un autor aliniat cu iresponsabil entuziasm oportunist exigenţelor ideologice ale comunismului, în slujba căruia şi-a pus talentul incontestabil, remitizat ca o victimă a regimului". Prezent în orice manual şcolar înainte de Revoluţie, poetul este, de la introducerea manualelor alternative încoace, cu desăvârşire absent.

Pe Gheorghe Tomozei îl plasează, în paginile cărţii alături de Labiş aşa cum şi destinele lor au fost apropiate până la un punct. Poetul debutează sub genericul aceleiaşi ideologii propagandistice, plătind tribut poeziei „angajate", însă, prin virtuozitatea lirică, „aducea o primenire a orizontului poetic". Afirmarea

destul de timpurie a lui Tomozei „îi va determina atât profilul liric,… cât şi evoluţia sinuoasă, cu o regăsire destul de târzie”. Căutările critice ale lui Tudor Cristea descoperă „o poezie aburită de mireasma trecutului, a toamnelor, a cărţilor, a trecerii timpului” etc. şi trage concluzia că poezia este „alcătuită din cuvinte poetice,…unitatea este asigurată de compoziţiile lucrate cu migală, mizând nu o dată pe efectul de ecou, pigmentate de rime plastice şi de mici efecte arhaizante”. Cu materialul doveditor la îndemână, criticul trasează liniile de forţă şi de echilibru ale poetului: - „el este un artizan, un prelucrător de teme date, un calofil,…un stilist care nu mizează pe imaginea şocantă, pe ruptura sintactică, ci pe muzica învăluitoare şi pe o anume complicitate cu cititorul, sau, traducător plin de har al sonetelor lui Shakespeare, Gheorghe Tomozei se supune el însuşi rigorilor impuse de tipare”. Părerea criticului faţă de poezia lui Adrian Păunescu este că „el ne-a pus în faţă tot şantierul său de creaţie, lăsând prezumtivului cititor sarcina dificilă a extragerii elementului preţios”. Altfel spus, cititorul trebuie să caute perlele într-o basculantă de balast. Orice s-ar spune despre Adrian Păunescu, de bine sau de rău, orice afirmaţie poate fi susţinută şi dovedită cu exemple. „Este un incontestabil talent literar, poezia sa urcă la stele dar este scăpată adesea pe pământ… e adesea multă proză rimată în asemenea versuri, e prea multă figuraţie retorică şi simbolică, este, de asemenea, prea multă ideologie lozincardă”.

Pentru cine a citit lucrările prolificului autor Nicolae Neagu, eseul lui Tudor Cristea (Biografie şi poezie) este călăuzitor, detaliat şi, credem noi, puţin subiectiv. Reţinem câteva idei: „scrisul lui ţine de domeniul poeticului; există un filon liric în toată creaţia sa,... provocată de evenimente autobiografice. Antologia lui Nicolae Neagu ne oferă imaginea unui poet cu o evoluţie lină, care şi-a definit profilul stilistic de la bun început şi căruia evenimentele uneori dramatice ale propriei vieţi i-au adâncit substanţa lirică” etc. Exemplele pe care ni le furnizează marchează poezia de la vârsta „inocenţei paradiziace şi a jubilaţiei inconstient-nepăsătoare a tinereţii”, până după 2007, când „artizanul plin de dexteritate exorcizează tristeţea amintirii în jocul imaginilor”. Între aceste repere, meşteşugul liric al lui Nicolae Neagu evoluează faţă de coordonatele sale, dar staţionează faţă de contextul poeziei momentului 2007.

Sinceri să fim, inciziile critice care folosesc aceleaşi şabloane par monotone chiar dacă, la timpul lor, au avut prospeţime. Din când în când simţim nevoia de puţină “agresivitate” critică, de renunţare la tonul didactic, aşezat. Când descoperim asemenea pasaje ne învăluie o briză răcoroasă şi ne deschide gustul pentru căutări de acest gen. Este adevărat că, vorbind despre poezia lui Adrian Păunescu, a lăsat să se întrevadă disconfortul provocat de „figuraţia retorică” şi de „ideologia lozincardă”. La fel semnalează „stilul vechi şi limbajul premeditat arhaizant” al lui George Coandă, simbolurile uzate pe care Coandă le foloseşte, în timp ce poeţii contemporani lui au renunţat la ele. Criticul mai păstrează tonul agresiv referindu-se la traducerea în franceză a volumului „Umărul de argint” al Marianei Ionescu/ Vicenţia Vara. Cel mustrat este Constantin Frosin.

Asupra câtorva exemple din poezia lui George Geacăr pluteşte suspiciunea de nonvaloare, de făcătură ieftină, iar opinia criticului scoate din impas cititorul ca în cazul poemului „Camera de luat vederi” despre care spune: „Sigur, e aici un pic de figuraţie, alături de un mic sofism: scriem realităţi sordide, exorcizăm orice urmă de poezie şi eşuăm fatal (…) în poezie”. Tudor Cristea şlefuieşte frazele cu oarecare îndemânare poetică şi prudenţă, iar acolo unde trebuie să decidă tranşant, pronunţă verdicte edulcorate, aşa încât „exorcizarea poeziei” capătă conotaţii laudative.

Probabil că o istorie a literaturii române (critice-necritice) scrisă de Tudor Cristea ar cuprinde 304 ani de literatură şi ar începe cu „Istoria ieroglifică”, primul roman din literatura română, scris de Dimitrie Cantemir, între anii 1703 şi 1705. Este indiciul pe care ni-l dă capitolul despre proza română de ieri şi de azi, la începutul căruia criticul face un rezumat laborios al scrierii lui Cantemir.

Deşi, până în zilele noastre, Ioan Slavici a fost propus de istoria literară ca scriitor, în scrierea memorialistică „Lumea prin care am trecut”, autorul nuvelei „Moara cu noroc” acordă toate laudele vocaţiei de dascăl. Cele mai multe mulţumiri le-a avut dând „altora învăţături”, „stând de vorbă cu oamenii”, plimbându-se cu elevii săi, în interesele obşteşti, dându-şi întotdeauna silinţa să spună „ce simt, ce gândesc şi ce vor cei mulţi”. De aici se pare că vin toate satisfacţiile sale pământeşti. Noi suntem fericiţi că, dintre preocupările „obşteşti şi de dascăl”, au rămas câteva nuvele care l-au decretat pe Slavici drept întemeietorul nuvelei noastre realiste.

Nu ştim în ce context Tudor Cristea ajunge să scrie despre un autor „aproape necunoscut”, Spiridon Popescu, a cărui operă literară este „de proporţii reduse şi lipsită de anvergură”. În literatura de astăzi cu sute de scribi, plină de efecte poporaniste şi volume de nuvele cu naraţiuni din viaţa satului, un autor în plus, cu două volume, nu aduce literaturii române nicio zestre.

Indiferent câţi autori scoate din uitare, pe câţi îi propune atenţiei, Tudor Cristea este un meticulos exeget, conştiincios, atent cu tot ce mişcă şi nu mai mişcă în lumea literară, gata să investească un dram de atenţie numelor necunoscute ce aşteaptă confirmarea valorii, dar şi a personalităţilor deja consacrate ale literaturii române. Profesorul Tudor Cristea, prezent în viaţa literară în calitate de creator (poet, prozator, critic şi cronicar), abordează critica şi cronica literară ca pe un material didactic necesar şi preţios, dar nu neglijează aspectul artistic al actului critic.

Constantin Vărăşcanu



Seminţele iubirii

Cât de multă-ngrăurire
Pe câmpia românească,
În seminţe de iubire,
Prinse-n glia strămoşească!

Pe tipsiile de aur
Vulturul împărăţeşte,
Al cuvintelor tezaur
Sună bobul româneşte.

Bobul e milenară,
Înflorindu-ne-ar poeţii
În iubirea lor, de ţară!

Dorinţa

Albăstrindu-m-aş în flori,
Voroneţiene gânduri,
În miracol de făptura vieţii,
Pâinea sfântă culori,
M-or petrece rânduri, rânduri...

Fermeca-m-aş cu ninsori,
Fântânirilor iubirii,
Cu miraj de meteori,
Pe cărările vorbirii.

Fântâni-mi-te-aş mereu,
Într-o ciutură stelară,
Aprinzând în Prometeu
Limba noastră milenară.

Bojdeuca

Cât Miracol şi Sublim,
Bojdeucă de iubire,
Creangă-n buză de destin,
În Poveste de vorbire!

Bojdeuca florilor
Face cuib iubirilor;
Într-o linişte de vis
Rai de suflet ne-a deschis,
Povestind copilăria,
Braţ la braţ cu nemuria.

Crengi de aur şi de vis
Strălucesc în Paradis;
Doar o ramură de ţară
Se preface în vioară.

Junimea

O, junimişti nemuritori,
În sfânta neamului rostire,
În constelaţii ziditori,
Înclopotind o mănăstire,
Durând în faguri heruvimi
Comoara noastră milenară,
În catedrale de lumini,
Un Univers de neam şi ţară;
Voi suneteţi limbii meteori,
Într-o lucrare bizantină
Şi străjuiţi la trecători
Comoara limbii de lumină.
Împogorind în Iaşul sfânt,
În piatra sfântă, literară-
Junimea, Unicul Cuvânt
În Poarta Dorului de ţară.

Oituz

În Oituze trecători,
Clopotele întregirii
Cântă bravii luptători
Din tranşeele Unirii.

În Războiul Mondial,
Sub o sabie regească,
Sângera pentru Ardeal
Veşnicia românească.

Brav erou oituzian,
Înfrăţit cu stânca rece,
Eşti ecou Mackensian;
„Pe aicea nu se trece!”.

Golia

Golia, Frumoasă navă
Fermecată cu sfinţire,
Eşti lumină de Moldavă
Într-o Creangă de iubire.

Turlele hexagonale
Urcă arta bizantină
În cereştile anale
Scrise-n literă latină.

În compas de simetrie
Şi triunghiuri aşezate
E mister de pietrărie
În zidire de cetate.

Ziditorii

Criticismul Maiorescu
L-a zidit pe Eminescu,
Din lumina neamului,
Până-n bolta astrului.
Şi, ajuns pe bolţi, titanul
Înveşmântă-n geniu neamul,
Neamul petrecut firesc,
Prin inel brâncovenesc,
Luminat în cer senin
De Luceafărul Emin,
Răscolind în Eminescu
Rapsodia lui Enescu.

Galata

Clopot vechi de mănăstire
În chirilicele slovei
Bate-n clopot cu iubire
Dinspre inima Moldovei.

Zidurile Galatee
Au în piatra lor tihnită
Universuri astratee,
Veşnicindu-se prin sită.

Străjuind înveşnicirii
În creneluri de lumină
Rugăciunea Fericirii
În Moldova Bizantină.

Oraşul lalelelor

Floarea inimii, Piteşti,
E oraşul din poveşti,
Ce clipeşte ca o stea
Infinitul din lalea.
O corolă de iubire
Toarnă aur în privire,
Pentru Bunele Vestiri,
Cruce Sfântă de iubiri,
Ram de sânge şi durere,

Crucea Sfintelor Mistere;
Clopotele bat în flori
Arăminde sărbători.
În culoarea inimii
Şi enigma lacrimii,
Din laleaua mult-iubită,
Bate crucea-nveşnicită.

Inima Moldovei

Pe Bahlui curge lumină,
Din colină în colină,
Luminând tot Universul
Dinspre Teiul Eminescu,
Topind aurul în soare
Coroana Ştefan cel Mare,
Unind Casele Domneşti
Cu Cele Împărăteşti,
Clopotind Moldova toată
Înspre partea ei furată,
Rechemând-o cu iubire
La Unire în Unire
Şi luând în ajutor
Limba moldovenilor,
Limba sfântă românească,
Limba Romei părintească,
Ce bate de mii de ani
Peste Codrii moldovani,
Răsunând înclopotare
De la Sfânt Ştefan cel Mare
Şi primind dinspre Pogor
Al Junimii ajutor,
Cu o mare de cuvinte,
Suflând aurul din ginte,
Pe o boltă ideală,
România literară,
Limpezită în fântâni,
Buciumată pe la stâni,
Clopotind Mitropolie,
Trei Ierarhi dantelărie,
Făcând pietrele să sune
Tot în litere latine
Şi lăsând să dăinuiască
Veşnicia românească.
Frumuseţea veche-a slovei
Bate-n inima Moldovei,
În Moldova ştefanie,
Lacrimă de Românie.

invitaţi speciali

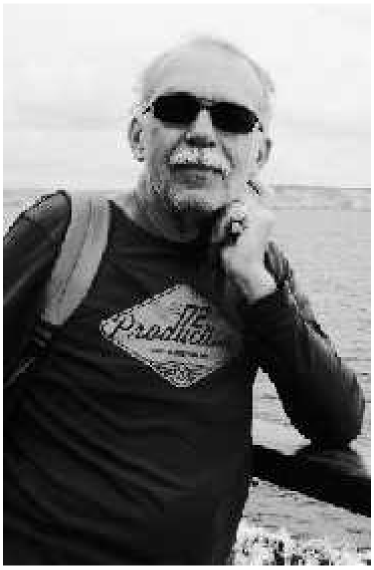
Constantin Teodor Craifaleanu

Ochii tăi negri…

Iubita mea cu ochi ca noaptea
Ce-ascund bizare străluciri,
În bezna lor eu ghicesc moartea
Trecutelor tale iubiri,

Dar, şi abisul negru-în care
Bietul meu suflet chinuit
Zadarnic caută-alinare
Din clipa-n care te-am zărit!…

În ochii tăi plini de-întuneric
Ghicesc şi urme de păcat…
Pe câţi i-ai fulgerat eteric?
Câţi au pierit? Câţi au scăpat?



În ochii tăi negri ca marea
Din nopţile cu cer noros,
Găsi-voi eu, oare, scăparea?
Mă vei privi, cândva, duios?

Mă vei ucide cu-o privire
Şi să renasc instantaneu?
Şi iar să mor, de fericire,
Simţind că eşti destinul meu?

Sau voi avea şi eu tot soarta
Celor de tine fulgeraţi,
C-am cutezat să deschid poarta
Ochilor tăi întunecaţi?!

În acelaşi parc

Mai trec şi-acum prin parcul
Adolescenţei mele…
Şi astăzi printre ramuri
Sclipesc aceleaşi stele

Şi-aleile-s aceleaşi,
Însă azi au asfalt,
Iar teiul, pe-atunci tânăr,
Este mult mai înalt,

Dar florile-s aceleaşi,
Ca orice flori de tei,
Parfumul lor mă-mbată
Chiar şi-n absenţa *ei*…

M-aşez tăcut pe-o bancă,
Probabil mai recentă,
Încerc să îmi închipui
Că *ea* ar fi prezentă

Şi-aş ţine-o strâns în braţe,
Nerostind un cuvânt,
Ne-ar mângâia petale
Aduse-încet de vânt,

Ne-ar fi martoră bolta,
Ca de atâtea ori,
Şi Luna zâmbitoare,
Şi teiul plin de flori…

Dar, visul se destramă,
Revin din infinit
Când sunt bătut pe umăr,
"Nene, ai adormit?"...

Îmi iau, ca amintire,
Din tei o floricică
Şi plec zâmbind la gândul
Că *ea* azi e bunică…

Să plecăm!

Hai, să plecăm, iubito, să ne plimbăm prin nori,
Să hoinărim pe-acolo ţinându-ne de mână
Şi să ne iasă-n cale, doar, Îngeri zâmbitori
Şi-n câte-o noapte caldă, din când în când, vreo Zână!…

Noi să le dăm bineţe, cum fost-am învăţaţi,
Să-i întrebăm de vorbă, cum se mai simt, ce-i doare,
Iar ei să ne privească descumpăniţi, miraţi,
Cum de-am ajuns la dânşii, neavând aripioare?!

Iar dintre nori, iubito, să ne-îndreptăm spre stele,
Purtaţi de vreo rachetă cu Serafimi la bord,
Lăsând în spate Terra cu tot mai multe rele,
Cu care suntem astăzi prea mulţi în dezacord…

Şi-ajunşi în depărtare, s-o luăm prin galaxii,
Să ne iubim prin locuri încă neapărute,
Să umplem Universul cu fiice şi cu fii,
Hrănindu-i cu Iubire, cea mai de preţ virtute!…

Iar, când, după milenii, va fi să-mbătrânim,
Să ne oprim periplul pe solul vreunui astru,
Şi să-ncercăm, iubito, spre Terra să privim,
Cu nostalgie, poate, un palid punct albastru!…

De-ar fi să ne întoarcem, cândva, în altă viaţă,
Sper să găsim pe Terra un fel de Paradis,
Să întâlnim, doar, oameni cu zâmbetul pe faţă
Şi să le fie traiul asemeni unui vis!

Fragment din volumul în lucru:
„**Piteşti – oameni, locuri, moravuri**"

Nicolae Doru Berbec

CREŞTEREA ŞI DESCREŞTEREA LUI MĂRIN CIUBUC

(continuare din nr. 16)



Şi de nevoie, dar şi din ambiţie s-a luptat şi cu nămeţii în iarna grea a lui '54. Ieşea cu lopata, săpa în zăpadă, iar primul gând era fântâna. Apoi, tunelul spre poartă, să poată ieşi în stradă.

Până a simţit că-l trosneşte o durere în cap şi a văzut cerculeţe colorate – albe, verzi, roşii...

Rozeta avea pe plită nişte sarmale şi în cuptor o plăcintă cu mere. Afară se făcuse linişte şi, parcă simţind ceva rău, şi-a şters palmele pe şorţ, şi-a pus vesta de lână-n spinare şi... l-a găsit căzut în zăpadă, peste lopată.

Unde a mai stat până au venit şi dom' Bălteanu şi domnu' Acrivescu, de l-au dus târâş în casă, că era greu ca mortul.

A zăcut trei luni pe o scoarţă oltenească, învelit cu alte două. La cap, o candelă mereu aprinsă. Din gura strâmbă, de care Rozeta trăgea pentru a-i turna o lingură de ciorbă, nu ieşea nimic, doar salivă pe care ea i-o ştergea cu colţul şorţului când mai trecea pe acolo. „Să fii al dracu', cu zăpada ta! Uite ce-mi făcuşi...".

„Nu ştiu, zău, coană Lenuţo! L-o fi ajuns şi pe el...".

Rozeta mai dădea o fugă la nevasta lui Bălteanu, câteva case mai departe, şi se cinsteau cu o *francafea*. Sub dud.

„Cât s-a tot luptat cu viaţa asta... Da' a fost om bun".

„Ie bun, fată, că nu s-a dus. Ie mare păcat. Uite şi al meu: din negustor de coloniale, că cine era Bălteanu, trage un căruţ după el prin piaţă...".

*

Până când a visat-o pe mumă-sa: „Muică, tu eşti cu noroc de la moşică-ta, care te-a scăldat, şi o să te scoli. Auzi? Te scoli!".

„Pe ochii mei, mare minune, coană Lenuţo, zău! Rugăciunile mele... Mişcă mâna şi piciorul stâng şi pot să-l întorc pe-o parte mai uşor. Doar că ameninţă cu dreptu'. Şi zice: Mui... mui... mui... că...".

Când era timp frumos, dimineaţa, Rozeta îl ducea afară, aşa, şoimănit de dreptu', şi îl aşeza în stradă pe un scaun, rezemat de oblonul fostei cârciumi, acum *aprozar*. Înăuntru, o femeie voinică, mustăcioasă, într-un halat albastru murdar – mi-o amintesc – cântărea şi vindea cartofi, ceapă, morcovi şi pământ.

Afară, moţăia Ciubuc. Şi mai mişca din buze.

*

Cerculeţele colorate le vedea mai rar, când îl întindea în pat şi parcă îi părea rău, că tare erau frumoase şi se învăţase cu ele. Dar nu putea să-i spună Rozetei, deşi ar fi vrut, mai ales când îşi descărca nervii pe el şi-l drăcuia şi cu piciorul şoimănit şi cu tot neamul lui.

Apoi, când se facea linişte în casă, începea *filmul* şi îi suna în ureche întrebarea: „Ce-or mai fi, neică, şi astea?”.

*

... În trenul de la Craiova...

Tărani, soldaţi, târne, înghesuială... Miroase a transpiraţie şi haine murdare...

În Slatina, locomotiva ţiuie de două ori şi ne opreşte pe câmp. Unii coboară... Din gură-n gură se aude: La Piteşti e bombardament. Stăm o oră, plecăm încet, ne mai opreşte... La Bradu...

„Gata, zice controlorul. Au bombardat linia şi gara la Piteşti. Mai departe nu se poate”...

S-a înserat... Merg prin sat cu damigeana cu ţuică de comină şi două raţe în plasă... La cârciumă... Dimineaţă... Într-o căruţă, spre Piteşti. De la Bănănăi o iau pe jos. E prăpăd şi la gară şi pe Fraţii Goleşti. Mormane de cărămizi, pietre, fiare.

Maica Domnului, deteră şi-n biserica Sfântul Ilie!

Trec de Kogălniceanu şi din baia lui Kalman - grămezi de bârne şi cărămizi... Nişte militari încarcă molozul într-un camion... Nea Mitică, croitorul de pe 24 ianuarie, împrăştie cu bastonul lumea care cască gura lângă fabrica de sifoane.

*

... Rozeta...

„Fu prăpad mare. Da’, stai să vezi. Alaltăieri, veni Seni, a lu' Bălteanu. Tanti, zice, las-o şi pe Viorica cu noi la bal! Ce bal, fato? Dă Şcoala de artilerie un bal la Priboieni şi mai dansăm şi noi, că destul ne-amărâră ăştia.

Cu soldaţii, fato?! Ei, soldaţi! Sunt elevi, băieţi cu bacu' şi ne duce căpitanu’ Vasilescu, cu camionul, cu cazarmament. Venim tot cu el, dimineaţă. Hai, tanti, te rog, las-o!”.

O lăsai.

Veniră dimineaţă. Obosite şi a ta şi cu o sanda ruptă de ţopăială. O dădui la draci, o încuiai să nu mai fugă undeva, că o ţinea numai într-un cântec. Parcă beuse... Fusei cu sandaua la polonez şi când să ies – alarma şi clopotele de la Sfânta Vineri. De frică, o luai spre Viilor, cu ăi de fugeau spre Zavoi. Aoleu, fata!

Mă-ntorsei şi când descuiam, a început huruitul bombardierelor şi bubuiturile de antiaeriană. Fu prăpăd. Stăturăm chircite-n beci. Când ieşirăm, casa era întreagă şi alelalte. Da', în colţ nu mai era Baia. Coana Kalman ţinea copiii în braţe şi plângeau toţi. Cică el, Kalman, când s-a dat alarma, i-a lăsat în tranşeul din grădină şi s-a întors în casă. Probabil să mai ia aur, bani sau cine ştie ce, că-l găsiră mort lânga casa de bani care era descuiată. Biata femeie!”...

„Scăparăm, muică!”, mă gândesc.

*

...S-a înserat bine...

În cârciumă mai sunt doi tărani şi Tase, al lui Vrăbiescu. Aranjează afaceri...

Intră ruşii. Trei, doi cu feţe de chinezi şi unul mai blond. Sunt beţi şi se trântesc pe scaune, automatele, pe jos. Davai Vodki!

Vodki nu, zic. Ţuica.

Aha, haraşo! Davai kil!

Vrăbiescu e îmbrăcat premilitar. Ruşii se uită lung la el. Se scoală şi pleacă...

Rămân ăia şi dă-i, pe limba lor: şto? No, no ... no... haraşo... nicevo...

Când termină ţuica, le zic că „gata”.

Ce gata? Blondul ştie româneşte. Zic: două sute...

Blondul se sprijină de masă şi ia arma. Bani, mă? Tu, nebun...

Ruşii mai cer „hazaica”... Femei, bă, zice blondul. Aha...

Uite colo – şi îi trimit la fetele lui Georgescu...

Pleacă bălăngănindu-se... sting repede lumina şi trag obloanele. Câinii latră... Bine că scăpai!...

Bătăi în obloane. S-au întors ruşii. Aştia ne împuşcă, muică!... Trece o patrulă de-a lor şi-i ia...

*

...Gore...

Ăl de la Fabrica de Butoaie, de l-a luat poliţia, că a băgat cuţitu în unu pe Râurilor.

Scăpă?

„Bă, Ciubuce, gata cu fasciştii şi ai noştri, de la partid, ne-a scos.

Că destul am suferit – zice – opresiunea”.

„Ce-i aia, mă?”. „O să vezi... Dă o ţuică de-aia proastă!... O să avem noi, bă, grijă de tine, că destul ai exploatat poporul!...”.

Iar pleacă fără să plătească...

(Va urma)

Criză de identitate



Nicolae Branişte

Identitatea căţărată pe val de mare,
Adâncuri murdare vizează să spele,
Ştreang şi-a ţesut din valuri de ştergare,
În criză crede c-aşa scapă de belele.

Veşmântul pătat de lucruri bizare,
Meduze le-acoperă să nu se vadă,
Găuri forfecate de la raci de mare,
Identitatea cu lama nu pot s-o radă.

Pe nisip căluţi şterg urma copitei,
Doar luna plină admiră plaja de stele,
Fire de aur rămase din voalul iubitei,
Pe apă răsăritul e presărat cu vele.

Pe faleză nu-i clar ce se-ntâmplă,
Vânt flutură gânduri în ceaţă deasă,
Identitatea are criză pe la tâmplă,
Valuri şterg figuri cu formă aleasă.

Obsesii

Privire fatală în chip de fată,
O divă superbă pe covor de stele,
În rochie, gingăşie nepătată,
Obsesia cu decolteu în acuarele.

Obsesie felină născută să atragă,
Hollywoodiană din film horror,
Covor roş elegant calcă cu slavă,
Din farmecul ei să dea tuturor.

Obsesie străină în parfum de divă,
Zeiţă apari în veşmânt antic,
Paradis coborît cu aer de ninivă,
Destinul bunicii din ani cu şic.

Obsesie falsă în paşi şi în poante,
Vestigii cameleonice în opere de artă,
Întruchipare capeţi în lumi cuante,
Rest de tăcere ori de stea pe hartă.

Obsesie ieşită din sinceritate amară,
Lacrimă picuri pe obraz fardat fin,
Gânduri le plimbi pe figuri de ceară,
Îndrăgostită de suflet şi de trai divin.

Obsesie de neam în horoscop şi magie,
Timpul nemilos între miracol şi trai,
Clepsidra storci de ani şi mineralogie,
Lumea creştină ţii pe margine de Rai.

Copilărie de piteştean

Anii ’50, din secolul trecut,
Album în minte, ca o urmă,
Copilărie de puşti necunoscut,
Vremuri de nostalgie, o fărâmă.

*

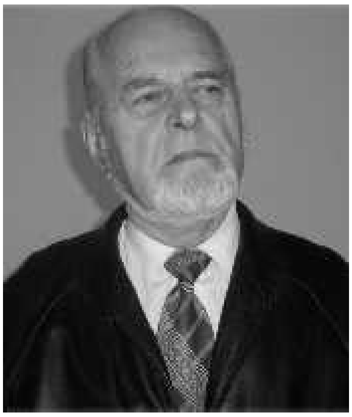
Îmi amintesc Piteştiul de-odinioară,
O Stradă Mare cu magazine,
Târg de precupeţi cu Hală Centrală,
Bogăţia de mărfuri în vitrine.

În Catedrala din centru, închinare,
Victoria, restaurant dădea plăcere,
Timpul marcat de ceas la Sf. Nicolae,
Casa Armatei, faţadă la vedere.

La Primărie n-aveam nicio treabă,
În Târgu din Vale mergeam la obor,
La magazin cumpăram ori la tarabă,
Modern şi Bucureşti, cu filme şi dor.

Joia la târg veneau orjenii şi prundenii,
De la Ştefăneşti, vinul şi-un zarzavat,
Hanul Gabroveni era veselia şi lăutarii,
Pericle juca în Zăvoi, fotbal adevărat.

Autobuz de circulat, doar de la gară,
Birje cu cai treceau oraşul din vale,
Cei cu lovele, copiii agăţaţi pe scară,
Cărbuni şi lemne luam la gura Trivale.
De boli ne tratam la Spitalul Bălcescu,
Carte şi meserii învăţau şcoli cu renume,
Distracţie la teatru cu fraţii Grigorescu,
Ori la circul Franzini cu clovni şi glume.
Către Găvana, puşcăria ascunsă privirii,
Experiment nefast cu deţinuţi politici,
Havana iubită, de unii, peste nevoia firii,
Stalinism întreţinut de partide şi intrigi.
Târgul Piteştilor la-ntretăiere de drumuri,
Cu-naintaşi celebri, Brătieni şi Antonescu,
Miros de ţuică, dughene, arome ori fumuri,
Inşi de vază daţi ţării de liceul Bălcescu.
Vestigii destule rămase pentru urmaşi,
Amintiri în fapte din Muzeul Judeţean,
Copiii de astăzi să ştie iluştrii-naintaşi,
Piteştiul drag, în monumente şi alean.



Constantin Samoilă

Gânduri

Din adâncuri prăvălite, în veci ferecate,
Izvoare vrăjite şi nouri stâncoşi
Băteau din aripe să zboare spre vulturi pletoşi,
Iar norii umbroşi, din jilţuri de stânci
Coborau maiestuos spre spaţii adânci:

În clipe de pulberi şi stele umbroase
Ce privesc printre tăcutele stânci
Se aruncau săgeţi de lumină în cuiburi sticloase,
Necunoscutul torcea taine adânci:

Pe fruntea cerului şi umerii munţilor
Se cerne-un zvon de laudă şi mărire.
Pe cerul de bazalt ca pasărea măiastră
Norii îşi fac legământ de iubire.

Cerul se roteşte pe fruntea crestată
Şi bolta aprinsă a nopţilor senine.

O imensitate cerească mă îmbărbătează.
Pe cărări luminate şi nestinse atunci,
Din lacrimi fierbinţi ce curg pe cer şi pe mare
Necunoscutul priveşte şi toarce taine adânci...

Din parfumul de roua picurată din stele
Aura dimineţii-şi desăvârşeşte splendoarea,
Cerul îşi îmbraţişează bolta cu marea,
Necunoscutul îşi toarce taine rebele.

Peste cupola de întuneric se revarsă mărirea,
Se intuieşte visul de iubire-n săgeţi de visare,
Ancorate în spaţiu de singurătate şi vrajă
Şi nimeni nu crede-n armonia ce-apare.

Cântecul plin de gânduri, izvoare şi datini,
Spânzurat în razele din roua dimineţii,
Clipa veşnică ce picura spre străfunduri şi patimi
Sunt doar un arc plutitor ce-nvârteşte ceasornicul vieţii.

Roua purtată pe aripe de vulturi în stele
Adună pâraie de rugi şi de lacrimi,
Un cântec tăcut de-aurore şi patimi
Şi gânduri rămase – ancorate adânc în tăcere.

note de lectură

Dragostea – forţa motrice a Universului

Domnul Vasile Dorin Ghilencea, vechi colaborator al Editurii Napoca Nova, pe care îl cunosc de aproape un deceniu, mi-a făcut încă de la început impresia unui romantic incurabil. Galant desăvârşit, cu gesturi şi expresii verbale ce amintesc de vremuri demult apuse, Domnia Sa iubeşte Iubirea şi idolatrizează Femeia. Nu întâmplător deci fiecare dintre cărţile sale este un omagiu adus dragostei.

Ajuns la frumoasa vârstă a bilanţurilor, dar, din nefericire, şi a bolilor, simţindu-şi energiile interioare împuţinându-se, a luat decizia de a pune sub aripa sa ocrotitoare o tânără iubitoare a cuvântului scris din generaţia elanurilor neînfrânte, căreia i-a îndrumat debutul literar. *Trioletul marelui verb*, romanul de faţă, a devenit astfel rodul colaborării apropiate dintre seniorul Vasile Dorin Ghilencea şi Amalia Maria Ghilencea, pe care îi uneşte nu doar pasiunea pentru literatură, ci şi legătura de sânge. Asistăm, din punct de vedere metaforic, odată cu prezenta carte, la o „schimbare de ştafetă între generaţii”, Amalia pregătind-se, prin intermediul acestui proiect, pentru propriul debut editorial, pe care, cu siguranţă, nu va trebui să-l aşteptăm prea mult.

Câştigul incontestabil al acestei fericite colaborări artistice este al cititorului. Pe de o parte, fiindcă are prilejul de a descoperi încă o frumoasă poveste de dragoste „marca V.D. Ghilencea”, însufleţită de vigoarea şi entuziasmul perspectivei tinerei coautoare. Pe de altă parte, viziunii idealizante asupra cuplului, ce îl defineşte pe seniorul scriitor argeşean, i se adaugă perspectiva realistă a Amaliei Maria Ghilencea, care demonstrează că romantismul este o stare de spirit, o emoţie amplă şi profundă, care te duce cu capul în nori, însă îţi păstrează picioarele pe pământ.

Trioletul marelui verb (verbul „cel mare” este *a fi*,

cu nuanţele sale *a iubi* şi *a dărui* – care şi dau denumirea capitolelor din care se articulează romanul) este închinat „îngăduitorului Iuliu Feldioreanu”, originar, după propria expresie, din „prima localitate istorică de peste cinci mii de ani, de pe Valea Râului Negru, între Plaiul Bratiei la Răsărit şi Plaiul Oii, la Apus, având, la 35 de kilometri nord, Carpaţii Getici şi cam tot atâţi în sud, Piteştiul. (…) localitatea unde repauzează Albu Logofătu’ Vodă, zisă Săliştea, azi, Re-te-vo-ieşti”. Consătean cu acela ce va deveni protagonist al romanului, în destinul căruia se regăseşte parţial, Vasile Dorin Ghilencea întreţese o naraţiune romantică având la bază existenţa concretă a lui Iuliu Feldioreanu.

În adolescenţă, aspiraţia tânărului Iuliu de a-şi urma vocaţia artistică este anulată de tatăl său care îl îndrumă cu pragmatism spre o carieră „adevărată”, în domeniul zootehniei, „la necuvântătoare”, deoarece „Era o sursă propice traiului zilnic, meserie găsită la tot pasul, cu câştig sigur, cum se spune, «mult, puţin, iarnă, vară, ai ceva în cămară»”.



Dezamăgirea îi marchează destinul tânărului Feldioreanu şi a doua oară: cunoaşte o fată minunată, pe Niculina-Nina Ene, cu care intenţionează să se căsătorească. Iubirea lor rămâne pură, însă cununia nu va avea loc, din pricina răutăţii unei femei care, neştiind că Nina este orfană, sancţionează curajul ei de a merge „în peţit” la părinţii iubitului ei şi ascunde scrisorile îndrăgostiţilor.

Fiecare trăieşte cu impresia că celălalt şi-a găsit fericirea alături de altcineva, astfel că Iuliu se va căsători cu Eugenia. Îşi vor duce primii ani de căsnicie departe de casă, în Ţara Silvaniei şi apoi în Maramureş, pe „Acest teritoriu a fost des bântuit de barbari, popoarele migratoare, apoi ungurii năvălitori, faptele abominabile ale horthiştilor. Însă credinţa în neam şi în patrie nu a putut fi învinsă de către cotropitori. Mitul a dăinuit şi va dăinui, peren, cu graiul, credinţa, obiceiurile şi duhul sfânt al pământului ce oferă oamenilor un sentiment sacru, dat la începuturi de Creator.

Locurile acestea i-au adus lui Iuliu ocrotire, dragoste de istorie şi literatură, precum şi stropi de iubire, aflându-se pe prispa de avânt a tinereţii. Prin natura serviciului, a cutreierat pe jos colinele Lăpuşului, de la poalele Ţibleşului”.

Prima iubire este aceea care lasă răni pe suflet pentru totdeauna, dacă nu este împlinită. Deşi îşi iubeşte soţia, căreia îi este devotat şi alături de care trăieşte mai bine de cinci decenii, Iuliu Feldioreanu se simte inexplicabil atras în trecut şi are senzaţia că Nina îl cheamă, că are nevoie de el. O caută şi o găseşte. Acela este momentul în care realizează că între ei există o legătură indestructibilă, fiindcă Nina este într-un moment de cumpănă al vieţii, iar apariţia lui Iuliu constituie balsam pentru sufletul ei.

Revederea peste ani le va da prilejul să înţeleagă că iubirea lor nu a murit, însă s-a transformat într-o altfel de dragoste decât aceea a înfierbântatei tinereţi.

Rămasă văduvă după doar trei luni de căsnicie, Nina consideră că este un semn că nu acela trebuia să îi fie alesul şi, cum marea ei iubire pământeană, Iuliu, îşi trăia fericirea alături de o femeie specială, Jeni, alege să dea glas iubirii indicibile pentru dumnezeire. Astfel, următoarea dată când Iuliu va auzi de ea, Nina va purta numele Theofana şi va fi locatară a unei celebre mănăstiri.

Cumpenele ce le are înainte de-a lungul vieţii îl transformă pe Iuliu Feldioreanu într-un filosof. La maturitate se împlineşte artistic, după ce urmează cursurile Şcolii de Arte, Secţia Sculptură (cu toate că ar fi dorit să ajungă la Pictură). Contemplând la cele ce se petrec în jurul său, trage concluzii cu valoare de aforism: „Viaţa deci (…) este o imensă privelişte sau un târg cu o sumedenie de lucruri şi oamenii călătoresc veşnic, fiecare purtându-şi nimbul pe care îl vede numai Creatorul, avându-i în Carul Nevăzut. Eu mi-l închipui purtător de soartă, de frumuseţi magice, de lucruri minunate, care depăşesc imaginaţia minţii noastre, sau de unele înspăimântătoare, toate supuse Legii Supreme care guvernează Universul”.

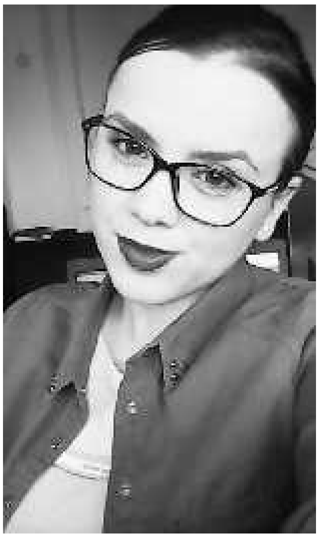
Cu atenţie la detalii, sensibilitate şi empatie faţă de eroul care, spre finalul cărţii, devine narator, rostindu-şi singur povestea de viaţă, Amalia Maria Ghilencea şi Vasile Dorin Ghilencea reuşesc să închege o incitantă biografie romanţată a contemporanului şi consăteanului lor, artistul plastic Iuliu Feldioreanu.

Sunt convinsă că acest roman va provoca toţi cititorii la meditaţia profundă asupra vieţii şi va aduce o lacrimă nostalgică pe obrajii lor. Felicitări celor doi autori!

Voichiţa Pălăcean-Vereş

O rubrică alocată tuturor studenţilor Facultăţii de Litere a Universităţii din Piteşti, "... şi nu numai", după cum afirmă în deplină cunoştiinţă de cauză colaboratoarea noastră, Liliana Jugănaru, coordonatoarea şi animatoarea acesteia.

Liliana Jugănaru



Dimineaţa de Rusalii

M-am trezit cu noaptea-n cap,
Cu colăceii pregătiţi de dat,
Din curtea cimitirului zgomotos tare
Se văd bătrânele venind în zare,

Se aude cântând cucul printre plopi
Şi din altar rugându-se popi,
E iarba plină de boabe de rouă,
Căci în dimineaţa de Rusalii niciodată nu plouă...

Flori de salcâm sunt căzute pe mormânt,
El absoarbe viaţa, căci e flămând,
Fustele femeilor şterg apa de pe iarba vie,
Iar ele împart colacii felie cu felie.

Cocoşii strigă după răsărit,
E viaţă-n jur, chiar dacă unii au murit.
După ce totul s-a-mpărţit în cimitir,
Se varsă lacrimi pe al ierbii fir.

Coborâm dealul spre casă,
Miroase a pâine făcută cu sare de masă,
A zambile şi a flori de dalii...
S-a mai dus o dimineaţă de Rusalii.

Marina-Georgiana Pantazi



Jocul de-a dragostea

Hai să ne jucăm de-a dragostea,
E un joc simplu, pueril, amăgitor...
Tu doar prinde-mi mâna în palma ta uşor
Şi vom alerga împreună în acest maraton.
Dar ai grijă să-mi dai drumul la primul obstacol,
Ca nu cumva să te trag după mine...
Nu contează cine ajunge la finish,
La jocul de-a dragostea,
E mai important să participi.
Concurenţa e acerbă
Şi rişti să rămâi în urmă după fiecare ocol,
Nimic nu e decât un rol
Asumat într-o competiţie de inimi
Unde fiecare trasează-reciproc,
Unde camaraderii se fac după noroc,
E bine totuşi că te am aproape –
Dacă mă împiedic
Vei fi primul care-mi va face vânt,
De pe marginea prăpastiei
Şi-mi va spune cu zâmbetul pe buze Te iubesc,
În timp ce eu, zdrobită,
Continui să mă prăbuşesc.
Cu mintea rătăcită şi ochii sângerând
Aştept cu mâna întinsă, tremurând,
Să mă prinzi din cădere,
Să mă eliberezi
De tot ce-i rău în mine
Şi doar tu poţi să vezi.

Denisa Coroja

Refugiu-n absurd



Hai, ia-mă de mână!
Te voi duce pe-o cărare nouă,
nestrăbătută decât de rouă...
Goleşte-te de vechiul tine,
Păşeşte pe linia trasată de mine,
Pune-ţi în bagaj toate temerile
Şi aruncă-le!
Nu ai nevoie de bagaj acolo unde mergem,
Vom dansa în tandem,
O să-ţi arăt un aer nou,
Descotoroseşte-te de anticul tablou
în care zâmbetul fals îţi oboseşte obrajii,
deşi înăuntru eşti măcinat de griji,
Vom face o poză nouă
cu noii noi
şi-o vom înrăma-n argint,
Chiar de-ar fi pe ea să plouă,
vom rămâne doar doi oameni goi
ce nu mint.
Împrumută radiera mea şi şterge
toate însemnările înainte de prezent,
Memoria în negură şi se va pierde
lăsând loc unui proaspăt tu,
Nu spune nu!
Nu mai ezita!
Prinde-mi mâna!
Urmează poteca!
Împreună vom dansa
un dans încă neexperimentat,
Vom fi proprii noştri cobai
în testul pentru clipele următoare,
Clipele mele, clipele tale,
diferite de clipele celorlalţi.

Marius Adrian Ionescu



FRONTIERA

Soarele stătea atârnat
de cerul mahalalei;
acolo unde timpul
stătea tras pe linie moartă.
Aerul de fum şi parfum
era handicapat într-aşa un hal
încât nu mai simţea nimic.
Şi din tot balamucul,
n-a mai rămas
niciun martor,
doar un copil care,
sătul de a contempla
acelaşi decor repetitiv,
a sărit gardul
Şi-a fugit
spre altă dimensiune.

Simona Stănică



Predeces

Alerg prin haosul tăcerii când liniştea e labirint,
Centrul lui, cuvântul sceptic, e cuprins de eternul vid,
Graiul, lipsit de esenţă, s-a retras în loc de pace,
Gura buzele îşi mişcă şi nu-nţelege de ce tace.
Viaţa strigă după viaţă, dar strigarea-i este surdă...
De ce s-a-ndepărtat ecoul? De ce nu vrea s-o audă?
Sângele curge-napoi căci elementul s-a desprins,
Pulsul ritmul şi-a pierdut, deodată timpul pare stins.
Umbra s-a desprins de trup odată cu plecarea ta,
Ochii au îngheţat nostalgici sărutându-ţi urma grea.
Cercul nu mai este-ntreg, cum vrei să tindă spre sferă,
Nu mai este tu în noi, dar inima încă speră,
Speră să găsească drumul şi ghidată de instinct
Va dărâma labirintul până la ultimul lui zid,
Va domestici haosul şi alt centru îi va găsi,
Cu-o altă ”inimă” curată pe a ta o va înlocui.
Cercul se va reconstrui şi-şi va urma firescul curs,
Dar călătoria ta, ce întoarsă pare a fi, se va opri la apus.
Ai fost un tot şi-ai renunţat pentru a deveni mai mic,
Universul îşi face jocul: totul se-ntoarce la nimic.
Suflete, vino-napoi, mai ai multe de trăit!

Ioana Marinică

(Facultatea de Litere, Universitatea din Bucureşti)



Început de mai

Plouă cu picături de sare pe marmura albă,
Vedenii răsar pe sticlă şi zgârie de zor,
Sentimente deşarte şi clipe de dor
Ale aniilor duse pe aripi departe.

Un nai şi o alamă se aud repetând,
Eşti tu, nu e nimeni răzând.
Nu-i nicio scăpare de fantasma vicleană,
Nimic şi nimeni să te audă ţipând.

Un legământ de s-ar face în pământ,
Ai plânge cu lacrimi sărate.
Dar nimeni nu te vede din cer
Să te încălzească cu şoapte deşarte.

Ralph Rădulescu



Copac

Sunt un copac, cules,
Iar toţi îmi iau fructele şi le prelucrează,
Fac arme din ele,
Din fructele mele.
Construiesc clădiri, ridică munţi şi stele,
Din ele,
Din fructele mele.

Iar eu stau şi privesc măreţia lumii,
Sunt judecat aspru.
Mă înfioară privirea oamenilor,
Îmi folosesc fructele să dea naştere,
Dar eu sunt doar un copac,
Şi nu fac fructe.

preuniversitaria

Această rubrică reprezintă spatiul tipografic pus la dispoziţie liceenilor membri ai "Cercului de creaţie literară" din cadrul Palatului copiilor din Piteşti, cerc îndrumat de prof. Simona Marineaţă, căreia îi aparţine şi selecţia de faţă.

Teodora Vasilescu

Perfecţiune

Varsă lacrimi pentru mine, iubitule! Varsă fiecare sentiment ce ţi-a rămas, varsă nefericirea, varsă durerea, varsă trecutul, varsă clipa! În colţul ochiului tău stâng, acolo unde totul se revarsă, păstrează-mă pe mine, păstrează-mi amintirea, imaginea însângerată de momentul fericirii. Şi gândeşte-te la mine, la ochii mei, la al meu sărut, la mâna ce se plimba uşor prin a ta minte, la unghiile ce ţi-au întipărit pe piele poeme de iubire, la felul cum mă întorc doar la tine, cu fiecare parte din mine!

Gândeşte-te la mine ţinând în mână ultimul pahar de vin! Imaginează-ţi lumea ce se face scrum, eu fumându-mi ţigara şi privindu-te în ochi, începi să regreţi viitorul, vrând prezentul ce-i trecut. Mă vrei pe mine, vrei totul de la mine, vrei să mă simţi, să mă atingi, vrei să pompezi fiori prin mintea mea, dar totul se rezumă la real. Nimic real în a-ţi imagina cum mă săruţi, cum îţi răspund, cum îmi simţi răsfuflarea caldă pe gâtul tău din care ştii că urmează a curge sânge. Sunt iluzia ta, visul care te ţine în viaţă, clipa pe care o aştepţi, dar niciodată nu o să vină. Tot ce ai sunt nopţile, tânjeşti doar după zile.



Dimineţi reci de iarnă, soarele nu răsare şi nici nu o va face, vrând să prelungească noaptea. Tot în jur este incert, dar pare atât de adevărat... Sunt lângă tine, chiar lângă tine. Te fac să faci ce vreau, iubindu-te în acelaşi timp. Îmi aprinzi ţigara şi tot ce poţi să faci e să mă priveşti prin fum, dorindu-ţi să-ţi vorbesc, să te privesc în ochi, să te sărut, dar ţigara arde, nu te aşteaptă, aşa că nici eu nu o voi face. Dar, totuşi sunt lângă tine, nu îţi

este de ajuns? Ştii că e doar un vis, realităţile noastre sunt paralele.

În câteva secunde te vei trezi, iar tot ce îţi va fi rămas este amintirea mea. Idealul tău, femeia pe care o iubeşti, te-a iubit pentru o secundă. A fost o minciună felul cum stătea întinsă pe patul tău, cum râdea când se uita în jur şi tot ce vedea era reflexia ei în câteva oglinzi, cum era conştientă de ce este şi cum este, cum îşi flutura mâinile în aer ca şi când ar fi vrut să atingă ceva, să urce, să simtă, cum trăgea cu patimă din ţigară, spunând că doar aşa poate să vadă cum nefericirea i se transformă în fum.

Marşul egalităţii

Mădălina Cîrstea



Să fim egali în faţa legii,
Dreptatea noi s-o ocrotim;
Să nu fim prăzi în cartea vieţii,
Să ne-nfrăţim, să biruim!

Să ne unim în armonie
Pentru al nostru scop comun;
Să nu trăim în anarhie,
Să ne clădim un drum mai bun!

Să cerem într-un singur glas
O şansă pentru fiecare;
Să nu-l uităm pe cel rămas,
Să-l îndreptăm spre înălţare!

De vom fi frate lângă frate
Şi chiar popor lângă popor,
O voce se vor face toate
Întru al nostru ajutor.

Să nu pornim cu mult elan
Şi cu o falsă-nflăcărare;
Să fim prudenţi şi calculaţi,
Să nu uităm de cumpătare,

Căci dacă n-o să construim,
N-o să avem ce să-mpărţim
Şi cât ar fi lumea de mare
N-o să găsim ce să iubim!

Şi, doar lucrând în armonie,
Vom dobândi ceva mai bun,
Căci munca individuală
E pentru binele comun.

Si pe acest utopic vis
Îl vom transpune-n realitate;
Să nu uităm de ce-am promis
Şi să-l numim: egalitate.

O fotografie cu prima mea toamnă

Alexandra Cîrstea



- Scumpă Toamnă, nu te-am văzut până azi la fereastra casei mele şi nu ştiu sincer de unde să te iau! Până mai ieri amestecam printre algoritmi, ecuaţii şi comentarii la română imaginea bolţii pe care se înfăşura ca o sfoară groasă şi plină de noduri tulpina aspră a viţei-de-vie. Aveam uneori impresia că în faţa casei poposise încă din primăvară o pasăre cu pene verzi ce se răsfirau moale la fiecare adiere de vânt. În zilele cele mai senine, străbăteam cu privirea nervurile încordate ale frunzelor, sperând să despic măcar un crâmpei din poteca ce străjuia de-a lungul bolţii! Pământul, pe care se îmbinau neuniform pete de lumină şi întuneric, părea să absoarbă lacom din veşnica şi liniştita ei viaţă, frământându-se în respiraţii adânci şi neregulate. Mă uit, dragă Toamnă, şi acum pe fereastră şi le văd schimbate şi posomorâte pe toate! Nu ştiu ce magie ai putut să faci de n-a mai rămas o frunză nemişcată de la locul ei, căci toate-s acum aruncate pe jos. Ai zvârlit, Toamnă, peste ele stropi amari, rouă de-au ruginit şi-au căzut pe pământ să se sfărâme sub tălpile noastre greoaie! De ce le-ai schimbat, Toamnă, pe toate?

- Draga mea, cât de neatentă ai putut fi şi cât de mult te-ai depărtat de tine! Sufletul-ţi de adolescentă încă mai visează, încă mai pictează cu uleiurile colorate ale verii perdeaua albă de la fereastră, o pânză fină ce îşi acoperă adesea privirea. De-ai fi străpuns cu-n cap de ac perdeaua, m-ai fi văzut albăstrind cerul şi aruncând stropi fierbinţi de plumb pe norii ce coboară încă spre pământ cu fiecare răsuflare potolită de vânt, căci spume albe de zăpadă se prăbuşesc uşor sub povara noului acoperământ. Păsările au părăsit crângurile şi au plecat în stoluri spre pământuri mai calde, căci vântul a răcit apele şi aerul. Aburi albicioşi cutreieră dimineţile

pe câmpii, pe după hornuri şi garduri, pe lângă uşile gospodăriilor. Meşteri, ţărani şi muncitori cu ziua se strâng, frecându-şi friguroşi mâinile crăpate de ger, pe lângă cazanele cu ţuică de toamnă, răscolind alene cu ciomegele din lemn tăciunii somnoroşi din baia de spuză. Afară vântul suflă cu putere, dezlipind frunzele amorţite de ramurile negre ale copacilor şi aşezându-le pe pământul care, ridat de biciuirea aspră a vântului, încleştează firele moi de iarbă într-însul. Pare că toate rămân fără suflare, căci nicio făptură nu mai iese din ascunzişurile cămărilor călduroase şi ticsite cu bunătăţile de peste an, iar ploile umezesc şi răcesc tot ce ating. Dar eu, draga mea, nu fac decât să curăţ, să purific: tot ceea ce pare că moare acum, renaşte primăvara cu noi forţe! O înnoire simbolică are nevoie de o moarte simbolică, aşa cum pasărea Phoenix are nevoie de propria cenuşă pentru a renaşte. Nu toate lucrurile sunt făcute pentru a fi înţelese, dar toate sunt pline de înţeles. Aparenţele, oricât s-ar apropia de adevăr, rămân aparenţe…

- Iar esenţa se ascunde veşnic în spatele lor, aşteptând răbdătoare un suflet cald care să o găsească. Oh, nu-mi puteai spune cuvinte mai frumoase, Toamnă! Şi niciun alt reportaj n-ar putea ieşi mai frumos ca acesta. Aşteaptă un moment să pornesc aparatul! Aş vrea să fac o fotografie cu prima mea toamnă.

Camelia Mădălina Marin

Ploaie în prăpastie



Pic, pic, se lasă noaptea.
Pic, pic, începe şoapta…
Îmi zornăie în cap tristeţea,
Mi se topeşte tinereţea.

Pic, pic, dor de lumină,
Pic, pic, zorii să vină.
Se-ascunde sufletul, înfrânt,
Se bat orgoliile în gând.

Pic, pic, aveai dreptate,
Pic, pic, că plâng în noapte.
Se scurg durerile pe rând,
Se strâng regretele: un cârd.

Pic, pic, liniştea doare,
Pic, pic, speranţa-mi moare.
Mormânt în disperare cruntă,
Plumb e obrazul, lacrima: multă

Rege şi pion

Cu siguranţă aş minţi dacă spun că-mi place cum eşti acum, dacă spun că prefer să continuăm aşa, dacă spun: "Rămâi aici!...", căci mă răneşte, şi, în acelaşi timp, mă încântă prezenţa ta. Dar nu. Aş prefera să fii cub de gheaţă, zid înalt şi rece, munte de granit, departe de mine, departe de gândurile mele. Însă tu te joci. Jocul tău mă frământă, jocul tău îmi smulge lacrimi pe care nu vreau să le dau, lacrimi ce sunt închise în cufărul inimii. Cu jocul tău mă aduci tot mai aproape de prăpastia uitării de sine... Pentru a juca acest joc, mă obligi să fiu pionul perfect, să sar, să mă rotesc, să fiu lovită în scopul victoriei. Nu iei ceva în calcul: victoria mea. Nu există.

Pierdută între raţiune şi sentiment, mă obligi să uit cine sunt. Renunţ la ceea ce vreau, la ceea ce mi-am impus cândva, pentru tine. Uit de multe ori că pot fi regină în jocul tău, iar tu, cu puţine cuvinte, şi un zîmbet superior, mă faci să decad la statutul de pion; un pion ce deschide drumul regelui, un pion care se sacrifică, care nu are putere să-şi aleagă soarta, şi care, în speranţa că va câştiga bunăvoinţa coroanei, se aruncă în calea primejdiilor.

Tu, rege şi eu, pion. Tu, mereu înalt, mereu superior, rece şi nepăsător; eu, fără voinţă, cu un scop impus, cu speranţa unui viitor imposibil. Astăzi, însă, mă întreb: "Cum va fi oare viaţa mea, dacă îndrăznesc să sar de pe tabla ta de joc, cea care mi-a devenit temniţă? Oare voi fi liberă să aleg? Să sper la fericire? La o viaţă în care voi putea să mă bucur de iubire reciprocă, de egalitate, de unicitate? Oare pot să o fac?".

Arunc nesiguranţa succesului din gândul meu, încerc să mă las dusă de valul visului, deoarece pare că a trecut o veşnicie de când nu am mai visat pentru mine. Ştii ce e trist? E trist faptul că nu m-ai ţinut aproape de tine forţat, nici legată, ci te-ai folosit de forţe mai puternice: forţa voinţei, forţa manipulării, forţa unui spirit egoist, ce nu admite în centrul lumii sale decât un ego de neînvins. Cu o privire mi-ai topit sămânţa rebeliunii, fiecare petală a stimei de sine, ai frânt tulpina raţiunii mele şi mi-ai lăsat sentimentele în vârtejul de frunze fugărite de vântul rece de toamnă.

Nici scuză nu îmi găsesc. M-am aruncat în mreaja ta distrugătoare... Dar am să lupt pentru mine, căci pentru noi nu mai are rost, deoarece în momentul în care speranţa dispare, suntem cauză pierdută. Vei rămâne cu jocul tău... tu, rege, fără pion, tu, căutând un suflet neştiutor şi singur, pe care să îl ademeneşti către prăpastia care-ţi este regat împrejmuit cu ziduri de mândrie, indiferenţă, nepăsare şi durere.

Steaua de pe cerul vieţii mele

Andreea Mehedinţu



Mama... persoana perfectă. Prea puţine cuvinte pentru o persoană aşa mare. Nu îmi găsesc cuvintele pentru a putea începe.

Mama este persoana căreia îi datorez totul. Ştiu că nu îi pot oferi totul, dar totul înseamnă nimic. Nu există niciun lucru în lumea asta care să arate, să exprime dragostea infinită. Mama mi-a oferit un ciob din inima ei, pentru a o construi pe a mea. Îi mulţumesc...

Nu pot să o descriu. Nu ştiu ce cuvinte aş putea să folosesc. Singurul lucru pe care mi-l amintesc este că o văd mereu cu zâmbetul pe buze, o persoană superbă. Când mă privesc în oglindă, prin ochii mei o văd doar pe mama. Mama care nu mai este...

Au trecut şase ani. O eternitate de când nu am mai văzut-o. O infinitate de secunde care au trecut ca o pasăre în zbor, de când nu am mai fost mângâiată de mâinile ei muncite, dar atât de calde... îi simt lipsa. Îmi este dor să alerg spre ea să o îmbrăţişez după şcoală. Acum, alerg şi strâng în braţe o poză. O veche poză care stă de şase ani sub perna mea. Nu simt nimic. Îmbrăţişez hârtia în care un chip de femeie, de o frumuseţe imensă, zâmbeşte. Îmi este dor să o strâng în braţe cu adevărat. Îmi lipseşte îmbrăţişarea ei, atunci când voiam să fiu eliberată din închisoarea mâinilor sale. Acum... acum vreau să rămân o veşnicie în închisoare de dragoste.

Stau. Stau şi privesc spre cer. Mă gândesc că acolo, mama are o nouă casă. Că de acolo mă priveşte şi îmi creează drumul pe care, poate, mi-l doresc. Am în mână ultima ei scrisoare. Printre lacrimi, inundată de suferinţă, tristeţe, sătulă de viaţă, citesc mesajul ei:

„Fata mea, atunci când eu nu voi mai fi alături de tine şi simţi că te scufunzi într-o mare de durere, găseşte-ţi ultima picătură de putere, strânge-ţi tare mâna, sărut-o şi gândeşte-te că eu sunt o parte din tine. Te iubesc...”. Şi da, mama este o parte din mine. Mama este totul. Mama este în mine, în sângele meu, este absolut tot ceea ce eu iubesc. Şi o iubesc pe mama, atât de mult...

Pe pământ, tot ceea ce există trebuie să plângă la un moment dat, din diferite motive. Eu plâng că am rămas cu un singur album de poze şi nişte prieteni care mă mint întruna că totul va fi bine. Nu poate fi bine. Nu poate! Atunci când eşti singur pe lume. Singur, dar înconjurat de oameni. Oamenii care nu simt ceea ce în tine urlă. Oamenii care au o mamă, care au o muză în viaţă, care nu ştiu ce înseamnă suferinţa. Oamenii care habar nu au ce înseamnă să pierzi cea mai dragă persoană. Nu înţelegeţi. Doar cei care au trecut prin asta vor înţelege. Restul doar se prefac...

Cel mai mare defect al oamenilor este că nu au grijă de ceea ce au la acel moment, că nu se bucură. Din păcate, atunci când pierdem ceva sau pe cineva ne dăm seama că era cea mai mare parte din noi şi odată ce l-am pierdut, ne-am pierdut pe noi înşine.

Mamă, te iubesc! Aştept cu nerăbdare ziua în care te voi revedea...

inedit



Gheorghe Mitroiu

BANUL – OCHIUL DRACULUI

Că BANUL e ochiul naibii o ştim. Dar, tot atât de adevărat e şi faptul că azi banii nu au niciun DUMNEZEU. Atât la propriu, cât şi la figurat. Astfel, constatăm cu durere că puternicul DOLAR AMERICAN are un DUMNEZEU, iar LEUL ROMÂNESC, nu.

Dacă privim cu atenţie, DOLARUL poartă inscripţionarea “IN GOD WE TRUST” (noi credem în Dumnezeu). Aceasta parcă pentru a fi blagoslovit!

Părinţii şi bunicii noştri au apucat în perioada interbelică vremea în care LEUL era mai puternic sau cel puţin egal cu DOLARUL AMERICAN.

Deci, LEUL se putea lua la trântă cu temutul DOLAR. Şi ştiti de ce?

Leul purta atunci inscripţionarea: “NIHIL SINE DEO” (nimic fără Dumnezeu), şi i-a mers bine.

Cum îi merge leului nostrum acum? De ce?

CIVILIZAŢIA ŞOSELEI

După umila mea părere, LEGEA CIRCULAŢIEI TREBUIE DESFIINŢATĂ! Există argumentul că ea nu este respectată în proporţie de 90 la sută. Cine mai crede azi în semne?

De câţiva ani se circulă după bunul plac. Rezultatele se pot vedea după numărul mare al accidentelor. În aceste condiţii, legea circulaţiei poate fi înlocuită foarte bine cu o singură lege: LEGEA BUNULUI-SIMŢ. Pentru că, trebuie să vă spun, automobilişti de ambele sexe, că A CIRCULA PE DRUMURILE PUBLICE ESTE O CHESTIUNE DE CARACTER.

Nu este neapărat nevoie să ştii legea circulaţiei: ea se poate uita uşor după obţinerea carnetului de conducere auto.

BUNUL-SIMŢ ÎL POŢI AVEA ÎN TINE TOATĂ VIAŢA SAU NU ÎL AI DELOC.

Şi asta nu e totul: V-aţi gândit că în momentul în care invitaţi la drum, una sau mai multe persoane, acestea vă încredinţează viaţa în mâinile dumneavoastră?

Civilizaţia implică responsabilitatea în marşarier”!

Doina Gabriela Panaete

Poezie din volumul în curs de apariţie
“Prin labirintul vieţii”



Ecoul stelar

Tu n-ai ştiut s-asculţi
Ecoul lin dintr-o cascadă
Ce te-nsoţea
Cu mireasma sa,
Când tu credeai
Că erai lângă ea
Şi o priveai,
Dar erai mai departe
Decât cerul
Şi mai aproape de cele seci
Ce le vezi şi le admiri

Căci nu trebuie să ştii
Să mai înoţi
Sau să mai urci nicio treaptă,
Iar drumul e şi mai scurt
Şi mai uşor accesibil tuturor.
Când tu credeai că poţi ajunge
La fel de simplu şi uşor
Fără să urci treaptă cu treaptă
Să simţi căldura stelelor,
Dar nu vezi stelele
Şi nu simţi căldura lor,
Dar vei rămâne doar cu al lor ecou.

TRADIŢIONALISME EPICE CULESE DIN PERENITATEA ICONOGRAFICĂ A SATULUI ROMÂNESC

MITURI

culese din localitatea Retevoieşti, de către dl. învăţător Vasile A. Popescu, redate cititorilor de către fiica sa, prof. Adela Păunescu, şi trimise redacţiei spre publicare de către Vasile Dorin Ghilencea, fiu vrednic al satului.

Descântece de deochi, soare sec, brâncă, bubă-dulce, ulcior la ochi, dalac, cuţite, muma-pădurii, albeaţă.

DEOCHIUL

Printre credinţele grăite în popor este şi credinţa “deochiului”.

Se zice că cineva, o persoană, este deochiat, care din cauza unei indigestii sau a unei răceli are dureri de cap. Şi în loc să ia medicamentele necesare care înlătură de îndată acel rău, acea durere de cap, se aleargă la descântătoare.

Cel mai răspândit şi cel mai bun mijloc socotit, când e vorba de un copil, nu om mare, sau chiar şi un animal etc., pentru ca să nu se mai deoache, trebuie ca persoana care îl vede şi îl priveşte să nu se mire de frumuseţea sau de calităţile sau de defectele celui privit. În cazul când se miră, cel ce priveşte trebuie să sufle peste acea persoană (peste cea privită), să scuipe (să simuleze că scuipă), spunând cuvintele: “ptiu, ptiu, ptiu, să nu fie de deochi!”, sau “să nu te deochi eu!”.

După cum s-a arătat mai sus, nu numai omul sau copilul mic se deoache, ci şi celelalte fiinţe sau chiar lucruri din jurul omului se deoache, sufărde urmările fireşti ale deochiului.

E credinţa că dacă vezi la cineva un aimal frumos, o vacă, un viţel, un miel etc., ca să nu se deoache, e bine ca stăpâna să facă să se pună un scrum cu cărbune sau cu cerneală pe fruntea omului, copilului şi a celorlalte fiinţe, mai cu seamă la copilul mic, spunându-se cuvintele că cine va vedea copilul, omul etc. Să se mire de semn şi nu de el.

Ai obişnuieşte ca semnul acela de pe frunte să se pună şi din pământ udat cu scuipat de sub locul unde a stat cu talpa piciorului (încălţămintei) ce se ia cuvârful (buricul) degetului arătător de la mâna dreaptă şi apoi se pune pe fruntea celui în cauză, spunându-se cuvintele : "Când se va deochea călcâiul meu, atunci să se deoache şi (x, y), atunci şi nici atunci!".

De asemenea, ca să fie ferit toată viaţa lui de deochi, copilul mic trebuie să fie cântărit imediat ce a fost născut, dar fără să mai ştie altcineva ce greutate a avut copilul, decât numai mama şi moaşa.

Tot în acest scop, era obiceiul ca timp de trei zile să nu se spună nimănui sexul noului născut şi să se dea să sugă pentru prima dată, la sânul unei ţigănci care are şi ea copil mic.

Descântec de deochi

Fugi, deochi, dintre ochi,
Că te ajung cu patru ochi;
Pasăre de-albă, cu coadă albă,
Din cer a sburat,
Pe x...., a deocheat.
De o fi deochiul de la om,
Să-i crape boaşele,
Să se verse maţele.
De-o fi deochiul de la femei,
Să-i crape ţâţele,
Să-i curgă laptele.
De-o fi deochiul de fată mare,
Să-i cadă cosiţele,
Să-i crape pulpele
Să-i iasă icrele.
De-o fi deochiul de la codru,
Să-i pice frunzele;
De-o fi deochiul de la câmp,
Să i se pârlească iarba.
De-o fi deochiul de la vânt,
Să-i crape calul.
De-o fi deochiul de la păsările cerului,
Să le cadă aripile;
Să iasă deochiul de la x, y,
şi să se ducă peste nouă mări
şi peste nouă ţări,
Unde popa nu toacă,
Unde cocoş nu cântă,
Unde pisica nu miaună,
Unde câinele nu latră...
Acolo nu... aşterne,
Nu ţi straiul şi odihna.
Să ieşi, deochi, de la x...,
Din inima lui, din ficaţii lui,
şi din rânza lui
Din creierii capului,
Din faţa obrazului,
Din vârful nasului,
Să rămână x
Curat şi luminat
Ca în ceasul în care
Mama lui l-a lăsat.

Cum se descântă

Se ia o cană cu apă neîncepută (adusă proaspăt) de la fântână. Se duce cu ea la foc şi se aleg nouă cărbuni aprinşi, care se pun separat, din care se aruncă trei cărbuni în cană, făcându-se semnul crucii cu latul mâinii deasupra cănii, după care se spun pe şoptite cuvintele decântecului arătat mai sus, de la început până la sfârşit.

Se aruncă al doilea rând de cărbuni aprinşi, procedându-se şi acum ca şi prima dată, spunându-se şi acum decântecul (cuvintele).

În timpul şi cât se spun cuvintele cântecului, descântătoarea dă cu un cuţit prin apă în formă de cruce.

La fel se procedează şi cu cei din urmă trei cărbuni, făcându-se iarăşi descântecul. La sfârşitul descântecului se observă starea cărbunilor. În cazul când cărbunii au căzut toţi la fundul vasului cu apă, se zice că persoana pentru care s-a decântat a fost deocheată puternic, iar în cazul când cărbunii au rămas şi plutesc pe deasupra apei, se zice că persoana în cauză nu a fost deocheată. Din această apă descântată, se dă cu puţină pe fruntea celui bolnav, pe faţă, şi pe pântece, pe buric, după care se dă să guste de trei ori din ea (apa descântată). Apa care a mai rămas în cană, se prinde pisica şi se toarnă toată pe capul pisicii, spunându-se cuvintele: "Când se va deochea pisica, atunci să se mai deoache şi x..., atunci şi nici atunci!".

În cazul când nu este pisică în casă, apa rămasă în cană se toarnă pe ţâţâna uşii, spunându-se şi aici aceleaşi vorbe care s-ar fi spus dacă turna apă pe pisică.

(continuarea în numărul următor)

Vânarea şi executarea preotului Ion Pop, tatăl lui Alexandru Papiu Ilarian *(III)*

Prof. dr. Gelu Neamțu

Iară când nu ne pot prinde pre noi, să prinză pe părinţii noştri cei nevinovaţi, cărora nu le este destul a se topi de grigea şi supărarea pentru fii săi, care şi-au pus în primejdie vieaţa pentru naţiune, să-i prinză şi pre dânşii, nevinovaţi, să-i bată în cătuşe înaintea soţiei şi iubiţilor săi fii şi fiice. Durerile şi vaetele acestora, nici închipui nu se pot.

Noi nu credeam, fraţilor unguri, că voi şi acuma, ca mai demult, pedepsiţi părinţii pentru fii. Pentru ce aţi prins voi pe tată-meu, preot bătrân acuma, numai ca să mă puteţi prinde pre mine? Pentru ce faceţi voi surorilor mele pre cari – durere! – , nu-i văzui acum de mult, pentru că nu mă pot duce acasă la voi? Prindeţi-mă voi pre mine, că eu am apărat, în adunările de la Blaş, naţionalitatea română, nu tată-meu. Bate-mă-ţi pre mine în cătuşi, că eu am învăţat poporul, la Blaş, la pace. Spânzuraţi-mă pre mine, că eu am spus poporului, la Blaş, ca să nu asculte nici de aceia cari ar vrea să-l scoale asupra voastră, dar nici de aceia cari ar vrea să-l facă ungur. Batjocoriţi-mă pre mine, că eu nu vreau să mă dau ungur.

Au doară socotiţi că, cu prinderea iubitului mieu părinte, mă veţi scăpa şi mă veţi face să mă rog de iertare de voi, cum m-aţi provocat? Ungurilor, cauza care o apărăm noi e sântă de trei ori! E Sântă şi calea pe care am pornit noi şi, credeţi, că mai gata sunt a vedea, cu inima sfâşiată de dureri pre tată-meu, pre mama mea, pre fraţii mei aruncaţi în temniţe, batjocoriţi şi ucişi de voi cu moarte varvară, decât să mă abat de la apărarea sântelor principie a libertăţii, egalităţei şi frăţietăţei, decât să frâng jurământul ce l-am pus cu inimă curată în Câmpul Libertăţei.

Noi nu ne speriem aşa tare de lucrările voastre, că suntem dedaţi cu ele din veacuri. Noi ştim suferi. Nu acum dântăi ne tiräniţi şi batjocoriţi voi pre noi atât de amar. Au mai fost timpuri – şi nu demult au trecut – când ne batjocoriţi şi ne turmentaţi ca să ne lepădăm religiunea, cu aceasta naţiunea şi limba, şi să ne dăm unguri, adică calvini. Vlădicii ni-i aruncaţi în temniţi; i-aţi bătut cu toage până i-aţi omorât; i-aţi batjocorit; popii vă ierna câinii vostri; şi ne numeaţi hoţi. Dar apoi în varvarele voastre legi, *Aprobatele* şi *Compilatele*, cum ne-aţi batjocorit? Şi totuşi nu v-am făcut pre voie, pentru că n-aţi avut dreptate.

Ungurilor, românul de atunci a lăsat moştenire la fii de fiii săi statornicia! Ungurilor, românul şi acum mai luminos va muri ca român decât să trăiască ca ungur! Ungurilor, noi ştim suferi! Încă sunt şi acum români nenumăraţi cari, cu mâna arzând în flacăra focului, să strige: "*Et facere et pati fortia romanorum est*".

Din nou vă rog: sloboziţi pre tatăl meu, că acela vouă nimic nu v-a greşit, să nu se supere pentru mine. Sloboziţi şi pre ceilalţi români, cari sufere întru întunericul temniţei, pentru că şi-au apărat naţionalitatea. Pentru ce nu prindeţi un milion şi cincisute de miii români, cari togma aşa ştiu ce e naţionalitatea şi limba, ca şi noi? Cari togma aşa ba încă tare, îşi apără naţionalitatea şi limba, ca şi noi? Cari togma aşa s-au jurat, ridicänd trei degete către ceriu, ca şi noi, că vor apăra cu toate puterile naţionalitatea şi limba română?

Fraţilor unguri, nu vă pătaţi caracteriul naţionale!

Anexa III

Blaj. 14 iulie 1848

Onorate Guberniu.

În urma ordinului măritului Guberniu dat sub nr. 7.677 din 30 iunie şi înaintat înalt preasfinţiei sale dl. Nostru episcop [I. Lumeni – n. Ns. G.N.] cu acel adaus ca să caute şi să trimită Guberniului neîntârziat acea scrisoare a lui Alexandru Pap, fiul preotului din Budiul de Câmpie, care a fost adresată protopopului din Săcal şi care prin multe mâini trecând a ajuns la dl. episcop [I. Lumeni – n. Ns. G.N.].

Această scrisoare a fost găsită printre documentele înaintate spre rezolvare la Consiliul consistorial. Dl. ep. este plecat la Pesta.

În lipsa d-lui episcop, ne luăm îndrăzneala de a vă trimite această scrisoare în formă închisă, aici alăturat.

Rămânem cu adâncă stimă,
al măritului Guberniu servi umili,
Consiliul consistorial episcopal
Mánfi István, notar
Blaj, 14 iulie 1848

Textul a fost prezentat la Simpozionul ştiinţific "Alexandru Papiu Ilarian – istoricul, ideologul, academicianul". Apoi a fost publicat în revista „Tezaur", de unde a fost preluat de către V.D. Ghilencea.

Secvenţe din primăvara Ligii argeşene



În martie, grupul vocal **"Armonia"**, component al cenaclului **"Armonii carpatine"**, a avut un repertoriu dedicat doamnelor şi domnişoarelor.



Tot în martie a fost lansat, de către Nicolae Cosmescu, numărul 17 al revistei **"Carpatica"**.

La Cluj-Napoca, pe 31 martie, colegul nostru Adrian Mitroi a primit din partea Centralei Ligii Scriitorilor Români "**Premiul pentru poezie pe 2015"**.



Nu doar muzica, ci şi lecturile lui Nicolae Doru Berbec şi ale celorlalţi au făcut deliciul publicului.



La fiecare manifestare, audienţa a fost pe măsura evenimentului.





Marele eveniment al primăverii l-a constituit lansarea la Biblioteca Judeţeană "Dinicu Golescu" din Piteşti a volumului **"Trioletul marelui verb"**, o emoţionantă poveste de iubire trăită cu 55 de ani în urmă de Vasile Dorin Ghilencea, care semnează alături de nepoata sa, Maria-Amalia Ghilencea!





“Carpatica” artelor

Imagini de la expoziţia de pictură pe sticlă şi metaloplastie **“Constantin Samoilă – 78”**, găzduită de Centrul Cultural Piteşti în martie anul acesta.



Polivalentul om de cultură Constantin Samoilă, alături de cele mai recente creaţii ale sale.







